

könyv
könyvtár
könyvtáros

1999
szeptember

KÖNYV, KÖNYVTÁR, KÖNYVTÁROS

8. évfolyam 9. szám

1999. szeptember

Tartalom

Könyvtárpolitika

Vándorgyűlés Pápán	3
Monok István: Kutatás, állományfejlesztés, szerzővé válás	7
Győri Erzsébet: A kiadók és a könyvtárak, a könyvtárak mint kiadók	12

Fórum

Kormos Sándor: Könyvrendelés az Interneten a Könyvtárellátó Közhasznú Társaságtól	23
Berke Barnabásné: Gondolatok és kérdések a könyvtárellátásról	25

Könyv

Pogány György: Régi magyar orvosdoktori értekezések	27
Tájékoztató a könyvtári szakmai kollégium pályázatának elbírálásáról	30
A „Könyvtárpártoló Önkormányzat – 1999” cím és a címmel járó támogatások nyertesei	45
A „Koncepció az országos könyvtári, múzeumi, levéltári és közművelődési információs hálózat fejlesztése” című pályázat eredménye	47
Hírlevél a Magyar Könyvtárosok Egyesülete tagjaihoz	54

From the contents

Annual conference of the Association of Hungarian Librarians (3);
István Monok: Research, collection development, authorship (7);
Erzsébet Györi: Publishers and libraries, the libraries as publishers (12)

Cikkeink szerzői

Berke Barnabásné, az OSZK főosztályvezetője; *Györi Erzsébet*, az OSZK–KMK mb. igazgatója; *Kormos Sándor*, a Könyvtárellátó KHT számítástechnikai vezetője; *Monok István*, az OSZK főigazgatója; *Pogány György*, az ELTE oktatója

Szerkesztőbizottság:

Biczák Péter (elnök)

**Borostyániné Rákóczi Mária, Kenyéri Kornélia,
Poprády Géza, dr. Tóth Elek**

Szerkesztik:

Györi Erzsébet, Sz. Nagy Lajos, Vajda Kornél

A szerkesztőség címe: Budapest, I. Budavári Palota F épület – Telefon: 224-3791
Közreadja: az Informatikai és Könyvtári Szövetség, a Magyar Könyvtárosok Egyesülete, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum, az Országos Széchényi Könyvtár
Felelős kiadó: **Monok István**, az Országos Széchényi Könyvtár főigazgatója
Készült az OSZK Nyomdaüzemében
Felelős vezető: **Burány Tamás**
Terjedelem: 5,7 A/5 kiadói fv. Munkaszám: 99.182

Lapunk megjelenéséhez támogatást kaptunk a Nemzeti Kulturális Alaptól

Terjeszti az Országos Széchényi Könyvtár
Előfizetési díj 1 évre 3000 forint. Egy szám ára 250 forint
HU-ISSN 1216-6804

Vándorgyűlés Pápán

A Magyar Könyvtárosok Egyesülete augusztus 5–7 között tartotta meg XXXI. Vándorgyűlését – Pápán. Jelentkezőkben, résztvevőkben nem volt hiány, láthatólag a Vándorgyűlés mint műfaj nem vált megunttá, funkciótlaná, az érdeklődés iránta éppoly nagy, ha nem nagyobb, mint a korábbi években. Hogy mi lehet ennek az oka, nehéz lenne felfejteni. Bizonyos alapvető indíciúkat az MKE elnöke, *Ambrus Zoltán* is nyújtott a kérdés megoldásához abban a kis beköszöntőjében, ami a Vándorgyűlés programját tartalmazó füzetke élén áll. Érdeemes e néhány sort teljes terjedelmében közölni:

„Tisztelt Kolléganők és Kollégák!
Kedves Barátaink!

Az összetartozó dolgokat egyben kell tartani! A magyar könyvtárosságnak az augusztus eleje immáron 31. alkalommal az együvé tartozás, az azonosságérzet erősítésének ideje, szimbolikusan és gyakorlati értelemben is. Mi vonz 500–800 kollégát a pihenés kellős-közepén, 30 fokos melegekben egy-egy magyar városba, ha nem az, hogy bizonyosságot szerezzen: együtt vagyunk, megvagyunk, sőt néha gyarapodunk. Ez utóbbi persze nem biztos, hogy anyagi javakra értendő. Időnként, vagy inkább legtöbbször beérjük mi annyival is, ha nem bántanak bennünket, ha hagynak dolgozni, ha nem kérdőjelezik meg közösségi hasznosságunkat, ha barátainktól, partnereinktől egy-egy biztató szó kapható.

Most persze úgy hisszük, ennél többről, építkezésről van szó. Hosszú távú, igényes alapos programok megvalósításáról és egy évezred lezárásáról. Már nem lesz olyan vándorgyűlés melynek dátuma 1-essel kezdődne!

Ha ez így van, akkor nincs fontosabb dolgunk, mint hagyományos értékeink és kapcsolatrendszerünk megerősítése: építkezésnél az alapnak biztosnak kell lennie. Mi magunknál akarjuk tudni majd az új évezredben is – át akarjuk vinni? menteni? – mindazt, amit eddig együtt tartottunk, igen az együvé tartozó dolgokat! Hagyományost és modernet, könyvet és telematikát, a könyvtárat és az alkotó, tanuló, tenni akaró embert.

Azért hívtuk most erre a vándorgyűlésre a könyv alkotóját, kiadóját, terjesztőjét, hogy megismerjük az ő ezredvégi gondolataikat és reményeink szerint, programjukat is. Ez a hármas a mi leghagyományosabb partnerünk és a jövőt sem járhatjuk nélkülük. Van egymásra utaltság, kell jövőkép!

Most Pápára igyekszünk, egy múltjában és törekvéseiben is példaadó kisvárosba, ahol várnak bennünket, várják Önöket!

Köszönöm, hogy ilyen sokan elfogadták a meghívást!”

E köszöntő-bevezető szavak valóban a lényegre utalnak. A bennük felvillanított hármasság konzekvensen végigvitetett a Vándorgyűlés programján. Az első szekció *A szerző és a könyvtár*, a második a *A kiadó és a könyvtár*, a harmadik *A*

terjesztő és a könyvtár címmel, és a címhez illő tartalommal-programmal tartotta meg ülését. A negyedik szekció e hármasságot kapcsolta egybe egy speciális aspektusból, nézőpontból: *A szerző, a kiadó, a terjesztő és a könyvtár kapcsolata az elektronikus környezetben*. És e négy szekción elhangzottak álltak valóban a Vándorgyűlés középpontjában. Persze nem abban az értelemben, hogy az itt elhangzott előadások mintegy az adott témakörök élőszóbeli monográfiáiként lennének felfoghatók. A legtöbb előadó – hál Istennek – nem „kész”, megmáshíthatatlan anyaggal jött, nem prelegálni vágyott. Problémaszálazásokra került sor szinte minden szekcióülésen, új gondolatok, természetszerűleg még nem kiforrott, végleges és véglegesített gondolatok és ötletek felvetésére, tovább gondolásra szánt tézisek közzétételére. Az előadók többsége nem tévesztett műfajt, nem „szerepelni” óhajtott, hanem társalogni, beszélgetni, együttgondolkodni. Az egyik leg-sikeresebb, méltán általános tetszést keltett előadás ezt az alcímében is határozottan leszögezte. (Vathy Zsuzsa író-nő *Író, ne írj! Gondolatok az írók mai helyzetéről* című expozejára gondolunk, ennek szövegét a 3K októberi számában lelheti majd meg az olvasó.) *Kutatás, állományfejlesztés, szervezővé válás* címmel adta közre elgondolásait *Monok István*, az OSZK főigazgatója, épp gondolatainak újszerűségével, sémákba, előzetesen adott elvárásokba nem illő voltával, újszerű kapcsolódásokat felvillantó elmélkedésével némileg zavarba is hozva hallgatóit (vagy azok egy részét). (Monok István előadását e beszámoló után találhatja meg az olvasó.)

A kiadói oldal széles skálával vonult fel. „Igazi”, profi kiadók tarták a könyvtárosok elé gondjaikat, problémáikat (*Szávay Ilona*, a Pont Kiadó vezetője, *Takács Edit*, a Nemzeti Tankönyvkiadó felelős szerkesztője, *Gellériné Lázári Márta*, a Napvilág Kiadó ügyvezető igazgatója és mások), valamint könyvtárosok, akik kiadók is egyúttal (*Monostori Imre*, a Tatabányai Megyei Könyvtár igazgatója, az Új Forrás főszerkesztője). A terjesztők részéről is sok meggondolandó újdonság, újragondolandó klasszikus probléma, nem egy esetben terjesztők és a könyvtárak közötti kommunikációs zavart jelentő félreértés pertraktálására került sor.

Koltay Tibor (GATE Központi Könyvtár igazgatója) *Egy könyv születésének természetrajza* címmel szinte teljes, mélyreható fenomenológiáját nyújtotta az elektronikus környezetben születő könyvnek (Kutatás és közlés a természettudományokban. Bp. Osiris K. 1999. 318 p.) Szervesen kapcsolódott előadásához *Földes László* (a Kossuth Könyvkiadó multimédia menedzsere), aki *A könyv metamorfózisa Gutenbergtől Bill Gates-ig* címmel adott dinamikus folyamatrajtot. Más oldalról közelítettek a kérdéskomplexumhoz *Gergely Ákos* (Xerox Hungary), *Kormos Sándor* (Könyvtárellátó Kht. – az ő előadása, *Berke Barnabásné* rá vonatkozó reflexióival-kérdéseivel, e számunk Fórum rovatában olvasható), *Moldován István* (BKE Könyvtára) valamint *Tószegi Zsuzsa*. Ők részint az elektronikus környezet nyújtotta kereskedelmi lehetőségekről és praktikákról (pl.: *Elektronikus könyvkiadás – új üzleti lehetőség a könyvtárak számára*), részint a különböző fejlesztési programokról és megvalósulásokról értekeztek (*Könyvtárak elektronikus környezetben*, illetve *A Neumann-házban folyó fejlesztési programok*).

Természetesen ezeknek a szekcióknak az előadásai, vitái, beszélgetései, hozzászólásai nemcsak a Vándorgyűlés központi témáihoz kapcsolódtak organikusán, de mintegy továbbvitték, konkretizálták, elemeire bontották, átvilágították azt is, ami a Vándorgyűlés plenáris ülésén elhangzott. Az idei Vándorgyűlésnek

egyik szépségét és példaadó gyakorlatiasságát éppen az adta, hogy – ősi módszertani elvek modern alkalmazásaként – a fennforgó témák többszörös megközelítését, más-más aspektusokból való számbavételét, annak újabb és újabb síkjait feltáró kutatását valósította meg. Természetesen nem spontán-véletlenszerű módon. A szervezők pontosan tudták, mit kívánnak „kihozni” a Vándorgyűlés témáiból, a program nem „magától” alakult, és bár az előadók-hozzászólók-résztvevők – természetesen – saját iniciatíváik alapján jártak el, saját gondolataikat adták elő, mégis mindahányan szervesen egyetlen és egyszólagos program kiépítésén fáradoztak. Ambrus Zoltán Vándorgyűlés előtti üdvözlését azért is idéztük, hogy láthatóvá váljék: a Vándorgyűlés azt valósította meg, amire összehívói, szervezői „megálmodói” gondoltak, az egyes vándorgyűlési „műfajok” (nyílt nap, plenáris ülés, szekciókban folyó munka stb.) kvaderekvekként illettek egymáshoz is, az egészhez is.

A plenáris ülésen, mely egyszerre fogható fel nyitányként is, anticipált összefoglalásként is, három nagyelőadás hangzott el. *Pomogáts Béla*, a Magyar Írószövetség elnöke *Írók és olvasók az ezredvégen* címen szólott igen népes hallgatónézőközönségéhez. Előadásában az a szó, hogy könyvtár elő sem fordult. Míg a szekció-üléseken elhangzott expozék, ha nem könyvtárosok szájából hangzottak is el, rendre érintették a könyvtári tematikát, megfogalmazták a könyvtárakkal szembeni elvárásokat, rámutattak arra, hogy egy-egy területen milyen lehetőségei lennének a könyvtáraknak, más területeken ők maguk (könyvkiadók, könyvterjesztők) mit nyújthatnak a könyvtáraknak stb., addig Pomogáts Béla az irodalomról szólott, minden „mellétekintetet” kizárva. Úgy vélhette – és joggal –, hogy a tanulságokat nem neki kell levonnia, a legnagyobb segítséget és támogatást azzal adhatja, ha az irodalom helyzetét, helyzetének változásait, az irodalmon belüli mozgásokat mutatja fel, lássák a könyvtárosok, mi a helyzet, és aztán ennek ismeretében alakítsák ki stratégiáikat, mozgósítsák erőiket, tisztázzák feladataikat. A közönség láthatóan értette Pomogáts Béla szándékait és hálisan nyugtázta azt a széleskörű áttekintést írók és olvasók ezredvégi állapotáról, amit Pomogáts Béla adott. Tán épp azzal jelölte ki a könyvtár helyét, hogy előadását két pólus (író – olvasó) köré tömörítette. Szólt a magyar irodalom klasszikus, századok óta érvényes trendjeiről, jellegzetességeiről, amelyek a rendszerváltás kapcsán és következtében alaposan módosultak, szekuláris érvényű változást okozva. Szólt arról is, hogy a sorskérdésekkel foglalkozó, mintegy virtuális parlamentet, virtuális ellenzéket teremtő irodalom – ebben a vonatkozásban – elveszítette funkcióját. Nemcsak utalt rá, de tömören vázolta azt is, mi a helyzete, funkciója, az irodalomnak azokban az országokban, amelyek fejlődési útjára a magyarok is ráálltak. Ennek kapcsán nemcsak társadalmi mozgások, politikai irányzatok trendjeinek elemzésére került sor, de arra is, hogy miként érinti mindez magát az irodalmat, az irodalmi formákat, műfajokat, alkotásmódokat. És itt jöttek be a „képbe” az olvasók. Pomogáts – persze nem az olvasáskutatók módján – felrajzolta, milyen olvasói elvárásokkal kell számolnia az íróknak. Szólt az „alúljárós” olvasmányok iránti igényről, a tévé-videó olvasmányellenes instanciáiról, de arról is, hogyan tagozódott, rétegeződött és tagozódott-rétegeződött át-meg-át az olvasónézőközönség, miféle preferenciái alakultak ki, mely műveket tüntette ki érdeklődésével, milyen munkákra szavazott – a maga módján. (Különösen érdekes volt, amikor az előadó – ezzel kapcsolatban – nem maradt az általánosságok, absztrak-

ciók szintjén, hanem konkrét művek elemzésére is sort kerített. Mondjuk Jókai Anna vagy Závada Pál regényei kapcsán.) De futurológiai fejtegetésektől sem idegenkedett az Írószövetség elnöke. Elmondta, miként látja ő a közelebbi idők változásait, milyen irodalmi funkciók állandóságára, „örök” voltára lát nemcsak garanciákat, de konkrét, másként nem értelmezhető jeleket, adottságokat is, valamint szólt arról is, hogy miként módosulhat az olvasók izlése a belátható időben.

A könyvtárosok, akik – más oldalról, más nézetből – sokszorosan szembesültek már a Pomogáts felvillantotta mozgásokkal, jólesően érezhették, hogy a maguk könyvtári módján az írók (irodalom) és az olvasók közti eltérések, anomáliák, egyenlőtlen fejlődési tendenciák „kezelésére”, kiegyenlítésére, a két oldal „egymáshoz passzítására” születtek. Az előadó, aki a könyvtár szót ki sem ejtette a száján igen pontosan megmondta, mit vár el az irodalom és olvasó az ezredvégen a könyvtártól, miben látja annak jelentőségét, szerepét, hol tekinti nélkülözhetetlennek.

A könyvkiadás és könyvkereskedelem alakulása és tendenciái, kitekintéssel a könyvtárakra címmel szólott a plenáris ülés hallgatóságához Kocsis András Sándor, a Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesületének alelnöke. Előadásának nemcsak címe, időtartama is hosszú volt. Nem véletlenül. A kiadókkal kapcsolatban igen sok az ismerethiány. Ezek elosztatására tett – igen sikeres – kísérletet az előadó. Nem restelt onnan indulni, ahol még minden világos, egyszerű és átlátható volt, a rendszerváltás előtti kiadói viszonyoktól. Ezeket még minden könyvtáros jól ismeri-ismerte. Kocsis András Sándor jóvoltából megvilágosodtak az azóta történt mozgások, irányok, trendek és – ellentmondásos – eredmények is. Képet kaphattunk arról, hogyan bomlott fel nemcsak a „klasszikus” kiadói struktúra és gyakorlat, de arról is, milyen – szinte tragikus mélységű – anomáliák sorjáztak éveken keresztül. Hogyan mentek csődbe régi, „bevált”, jó kiadók, és hogyan frissen, nagy ambícióval indult, jobb sorsra érdemes vállalkozások, kezdeményezések. Miféle pazarlás folyt sokáig anyagi és szellemi téren, milyen sebesültek és hullák jelezték az úton, merre nem lehet, nem szabad menni. És persze szólt a konszolidáció lassú kibontakozásáról is, majd meg felvázolta a mai kiadói panorámát, és azt is, milyen fejlemények várhatók közelelen. De nem érte be ennyivel. Hatalmas külföldi kitekintést is adott, trendekről, változási-fejlődési irányokról, arról, hogy milyen – kiadói – műfajok megjelenésére, feldúsulására várhatunk, mire kell felkészülnünk. Szólt az elektronikus kiadványok gyors előretöréséről, de arról is, hogy ezek a kiadványok ma Magyarországon az össztermés egy százalékát sem érik el. Szóval illuziókat és tévképzeteket oszlatott, a valós helyzet áttekintését tette lehetővé. Bizonyos szempontból az ő előadása volt a leginkább szemnyitó jellegű, a legtöbb eddig ismeretlen tényt és összefüggést feltáró.

Immáron egy-az-egyben kiadók és könyvtárak viszonyáról, e viszony alakulásáról szólt a harmadik előadó Győri Erzsébet. Előadása (*A kiadók és a könyvtárak, a könyvtárak mint kiadók*) teljes terjedelmében olvasható a 3K jelen számában.

A Vándorgyűlés természetesen sokkal gazdagabb kínálatú volt, mint a központi problémákra koncentrálnak beszámolóink alapján az ott jelen nem levők gondolhatnak. Mert egyrészt igaz az, hogy talán minden eddigi Vándorgyűlésnél problémára összpontosítóbb, összefogottabb volt az idei, ám ebből sem marad-

tak ki az „extrák”. És nemcsak az oldott baráti összejövetelekre, „magánjellegű” találkozásokra, meghitt szakmaizásokra gondolunk, de olyasmikre is, mint a pályázatok kérdését (vagyis a gyakorlatilag talán legfontosabb-legégetőbb könyvtárosi problémát) megbeszélő nyílt nap programja (*A pályázó könyvtár és könyvtáros* címmel beszélgettek Győri Erzsébet, *Ramháb Mária, Skaliczki Judit Biczák Péter, Vajda Erik és Ambrus Zoltán*) vagy az olyasféle beszámolókra, mint *Fogarassy Miklósa* (OSZK–KMK) az ALA idei vándorgyűléséről. És természetesen külön programjaik voltak (külön programjaik is voltak) a gyermekkönyvtárosoknak, az orvosi könyvtárosoknak, külön rendezvényei az MKE társadalomtudományi szekciója tagjainak (ahol, többek közt bemutatkoztak az európai unios információkkal, dokumentációkkal foglalkozó könyvtárosok, vagy a frankofil könyvtárosok csoportja) stb.

Igen sok tanulsággal járó, szinte mérhetetlen mennyiségű új információt közvetítő, sőt, ami mindennél többet jelenthet, új szemléletet, „hozzáállást”, új könyvtárosi világgépet és cselekvési programot generáló összejövetel volt a XXXI. Vándorgyűlés. Hála és köszönet érte a szervezőknek, rendezőknek, előadóknak és – éppen nem utolsó sorban – a kitűnő vendéglátóknak. (gye)

Kutatás, állományfeltárás, szerzővé válás

A könyvtárak, de általában a közgyűjtemények alapfeladatai sorába ugyan beletartoznak azok, amelyek elvégzése mentén ezen intézmények dolgozói könyvek szerzőivé válhatnak, ám ezek az intézmények általában a tudománypolitika oldaláról nem tudományos műhelyként számon tartottak. Tanulmányomban megkísérlem számba venni azokat a jelenségeket, amelyek kialakították bennem azt a meggyőződést, miszerint a mai könyvtáraknak hallatlanul megnőtt az esélyük arra, hogy intézményként – és hangsúlyoznám az intézményes jelleget – olyan tudományterületekre, jobb esetben oktatási területekre léphessenek, amelyek kikerültek a kutatómunkát alapfeladatként végző intézmények, illetve főállásban ilyen tevékenységet folytatók tevékenységi köréből és sok esetben látóköréből is. Annak ellenére, hogy a közgyűjteményekből elmennek a tudományosan minősítették, a humán szakmákban jelentkező újpozitívista szemlélet felértékeli a könyv-, kézirat- és levéltári alapkutatásokat, amelyek elvégzéséhez több generációnak már hiányoznak az alapismeretei. Az említett számbavétel során a humán tudományok, a felsőoktatás, a könyvtárosok képzése, illetve a könyvtári munka egyes területein mutatkozó jelenségekre térnék ki azzal a céllal, hogy felvessem a könyvtári napi feladatok és a tudományos kutató munka összekapcsolásának a lehetőségét.

*

A könyvtárosok, illetve a könyvtárban dolgozók *társadalmi megítélésének* változására az elmúlt három-négy évtizedből számos érdekes példát emelhetnénk ki. Azért nem akarok most történeti – a régebbi korokig visszamenő – példákat

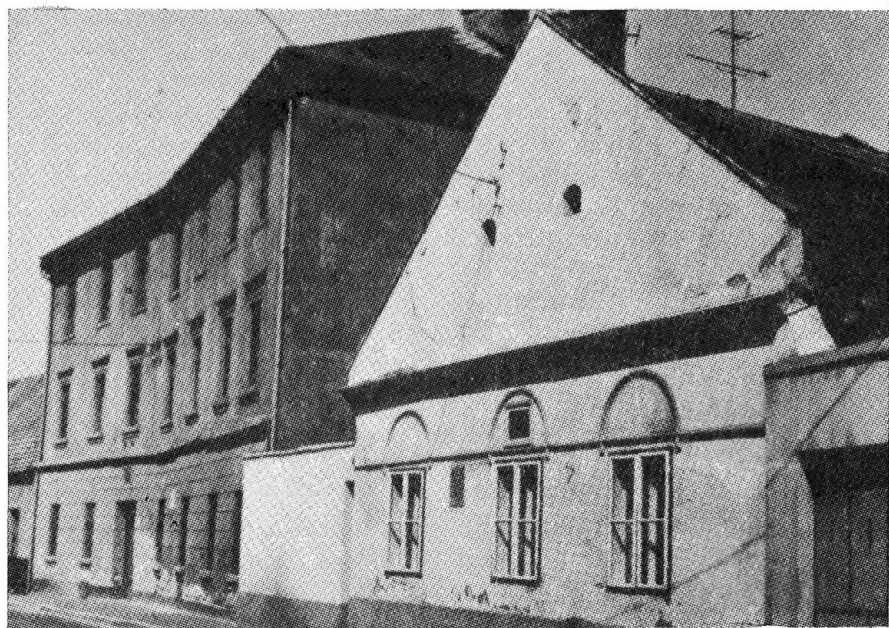
idézni, mert a közelebbi idő s jelenünk éppen elég, mindenki által megtapasztalt jelenséget eredményezett.

Az 50-es és 60-as években – bár példa akad az ezt követő korszakból is – a könyvtárak (levéltárak és múzeumok) számos kiváló tudóst fogadtak be, a maguk részéről örömmel, a befogadott részéről nyilván vegyes érzelmekkel. Azért, mert az illetők tudósként vagy éppen íróként való szereplése, alkotása a politikai rendszer irányítói által nem kívánatosnak minősült. Számos közismert példa említhető Iványi Bélától, Kosáry Domokoson, Antall Józsefen át Fried Istvánig. „Ellesz a könyvtárban”, „jó lesz könyvtárosnak”. Értéktétel volt ez s negatív, csak úgy, ahogy az is, hogy a könyvtárak a feleségek és barátnők, a lecsúszott káderek világává válhattak. Ez előbbi csoport azonban, a könyvtárba politikai okból száműzöttek a legjobb könyvtáros hagyományokat folytatva, részben újjáélesztve, karöltve az azért mindig meglévő jó könyvtáros szakember gárdával, komoly értékeket teremtett azzal, hogy alapvető bibliográfiák készültek el, azzal, hogy az olvasókat valóban azok szellemi partnereként tudta szolgálni. A nagyobb gyűjtemények évkönyvei rangos tudományos periodikumokká tudtak válni.

A 80-as évekre, amikor a magyarországi kutatás-finanszírozási rendszer részben pályázati pályára állt át, sok könyvtár szellemi műhelyként is fel tudta magát mutatni, alapvetően olyan témákkal, amelyek a saját állományuk feltárását tudták alapjukul, de ennél tágabb horizontot is célba tudtak venni. A tudományos élet demokratizálódása azonban *elvonta a tudósokat* a közgyűjteményekből, amelyek így sok esetben csak a személyes karrier első állomásai maradtak, ugródeszkák. Ez a jelenség alapvetően a 90-es években gyorsult fel, amikor a gomba módra szaporodó egyetemek és főiskolák imponálóbb karriert és ténylegesen jobb munkakörülményeket kínáltak a könyvtárakban dolgozóknak, főleg azoknak, akik tudományos minősítéssel is rendelkeztek, hiszen a felsőoktatási intézmények hiányt szenvednek az ilyen alkalmazottakból.

Az említett demokratizálódás, amellyel együtt járt a nyugat-európai és amerikai II. világháború utáni szellemi áramlatok kései recepciója, elnyújtotta a *humán diszciplínák elméletiesedésének folyamatát*. Egyben elkényeztette az újabb generációkat: egy-egy újnak mondott elméleti megközelítés királyi útnak tűnt és tűnik ma is számos kutatónak. Különösen a történeti diszciplínák háttérbe szorulása, a forrásfeltárás és forráselemzés elmaradása elfogadhatatlan sokunk számára. A felsőoktatásban lezajlott tömegesítés és színvonalcsökkenés mentén megtörtént a képzés elméleti irányú elmozdítása, az óraszám csökkentése, a prozemináriumi foglalkozások megszüntetése. Ez a könyvtárak és a könyvtárosok számára komoly feladatot jelent, hiszen még az értelmiségi olvasók jelentős része sincsen tisztában a saját szakmája könyvészeti alapismeretivel. A könyvtáros megítélésében ez a helyzet olyan változást eredményezett, hogy immár azzá a személlyé vált, akinek ezeket az ismereteket produkálnia kell, hiszen ezekkel az alapismeretekkel a – rosszul értelmezett – felsőfokon már nem méltó foglalkozni. *Ha nem is deklaratív módon* – sőt gyakran a lenéző attitűd megtartásával –, *ebben az összefüggésben a könyvtáros szerepe felértékelődött*.

A könyvtáros világban a fentiekkel párhuzamosan két alapvető változás zajlott le: egyrészt a *könyvtártudomány* zárt, önmagában *túl bonyolult világgá* alakította a diszciplínát, másrészt az *informatikai eszközök* olyan *médiумot* ajánlottak fel, amely képessé teheti a könyvtárost a lassan elfeledett múlt számbavételére,

illetve arról az alapismeretek szakszerű szolgáltatására. Nem gondolom természetesen, hogy az eddigiekben didaktikusan kiemelt változások felemlítése mentén élesen és leegyszerűsítve megfogalmazott problémák megoldásában a könyvtárosok egyedül maradtak, és ez lesz a mi nagyszerű kultúramentő harcunk. A legtöbb komoly tudományos és oktató műhely tagjai pontosan érzékelik ezeket a problémákat, a szükséges és elégséges történeti ismeret átadásának meghatározását azonban ezek is csak együttműködésben, és pedig alapvetően a könyvtárakkal és a könyvtárosokkal együttműködésben képzelik el.

Ezért is lenne fontos a könyvtártudomány művelésében azt a nyelvet használni, amelyet a felhasználó külön képzés nélkül is megért. A könyvtárak és a bibliográfia történetében *a tudós és a könyvtáros* vagy *a tudós* – valamely diszciplínát tudományos szinten művelő – *könyvtáros* alakította ki a tudományok és a bibliográfiák rendszerét, nem *a könyvtárt használó tudós*, és nem is *a könyvtártudós*.

A továbbiakban nem foglalkoznék azzal a részben ide tartozó témával, hogy az említett prozemináriumok hiányát miként lehet az alsóbb iskolákba „könyvtárhasználát” címen részben visszahelyezni,

– mindannyian ismerjük Fülöp Géza, Homor Tivadar és Kokas Károly a 6–18 éves korosztály számára írt könyveit –

és azzal sem, hogy valóban van-e különbség a pedagógus könyvtáros, illetve a könyvtáros pedagógus között, s hogyan lehet ez utóbbiakat képezni.

A könyvtárosok képzésével kapcsolatosan azonban fontosnak tartom itt közölni néhány gondolatot. A könyvtár, illetve a könyvtáros szerzővé, alkotó, könyveket szerkesztő és kiadó intézménnyé, illetve személlyé válásához az alapokat a képzés folyamán kell leraknunk. Nem pusztán arról van szó, hogy a

könyvtár ne legyen önálló szak – az egyszakosság általában is a műveletlenség záloga, pusztán állami, fiskális szempontból van előnye, ami azért az értelmiség képzésében mégse lehet szempont –, és nem is csak arról, hogy a képzésen belül a tájékoztatás tárgy milyen hangsúllyal szerepeljen (ide értve a számítógépes lehetőségeket is). Egy szemlélet kialakítása sokkal fontosabb: olyan szemléleté, amely a könyvtáros öntudatot úgy erősíti, hogy a könyvtáros szakma korlátjait is pontosan megmutatja. A *sztóikus könyvtáros szemlélet*ről lenne az olvasatomban szó. Ez ugyanis alapja a könyvtáros aktivitásának, és biztosítja a szükséges együttműködésre törekvést is egyrészt egymás közt (más könyvtárakkal/könyvtárosokkal), másrészt azokkal a tudományos intézményekkel, azokkal a *tudósokkal*, akik a *könyvtáros tudományos munkájának felhasználói és egyben konzulensei is*. Természetesen nem szeretném azt állítani, hogy a könyvtáros tudományos munkája feltétlenül és kötelezően a könyvtár mint intézmény kutatási feladatainak teljesítésében kell, hogy megnyilvánuljon

– bárki lehet bármely tudományterület művelője magánemberként, s számos példa hozható arra, hogy valaki könyvtárosként komoly elméleti munkásságot tudhat magáénak –,

de azt sem tartom szerencsésnek, hogy a könyvtár tudományos eredménye az ott dolgozó tudós könyvtárosok éves teljesítményének utólagos adminisztrációjában merüljön ki.

Az eddigiekből, azt hiszem, szervesen következik az a gondolat, hogy amellet, hogy a könyvtári munka bármely területén dolgozó könyvtáros a *könyvtártudomány* aktív művelője lehet, a könyvtár tudományos teljesítményének lehetőségét elsődlegesen a *saját állomány feltárásában, a bibliográfiák és a repertóriumok összeállításának területén* látom. Könyvtártípustól függetlenül igaz tehát az állítás, hogy *valamennyi könyvtár könyvtörténeti kutató műhely* is. Bármely leíró katalógus, bármely szempontú bibliográfia, bármely kiadvány repertórium, bármely kiállítás – a megjelenés könyv vagy elektronikus formájától függetlenül – a magyarországi írott kultúra egy fejezete.

A könyvtárakon belüli feszültség egyik forrása az, hogy a munkatársak egyik csoportja olyan munkaterületen dolgozik, amely közelebb esik a kutatómunkához: az egyes dokumentumok feltárásában valamilyen formában mélyebbre kell jutnia a napi könyvtári munkában. Ez feloldhatatlan ellentét ugyan, ám a kurrens anyagok leírásával, a bibliográfiai adatbázisok építésével – ilyen munkát pedig minden könyvtáros végez – azt az alapot teremti meg, amely nélkül a szakmai, illetve a tematikus elv szerint felépülő bibliográfiák sem léteznek. A közeli jövőben a könyvtáraknak és a tudományos műhelyeknek meg kell valósítaniuk azokat a terveket, amelyek 5-10 éve még illúzióknak tűntek, nevezetesen egy egységes nemzeti bibliográfiai adatbázist.

A szakirodalomból itt csak Vajda Erik nagyszerű tanulmányát említsem: Időszaki kiadványok válogatott cikkeinek on-line adatbázisa kooperációs partnerek együttműködésével. Bp., 1994, OSZK–KMK (A Könyvtári Figyelő könyvsorozata 2.).

Ennek alapja természetesen a Nemzeti Bibliográfia adatbázis lesz, amelyet használva (szándékunk szerint ingyenesen használva) készülnének a kurrens szaktudományi, helyismereti stb. bibliográfiák. A kiegészítések az ingyenesség fejében válnának a központi adatbázis részévé. Ebben a munkában elsődlegesen

könyvtárosok vesznek majd részt, az egyes szakmai bibliográfiák szerkesztési elveit azonban meghagynánk a szorosan együttműködő könyvtáros/tudós munkakapcsolatnak.

A saját állomány feltárásában végezhető tudományos kutatómunka azonban vitán felül főképpen azok számára adott, akik olyan területen dolgoznak, ahol a bibliográfiai elemek megismeréséhez mélyebb, egy-egy korszakra, régióra, szakterületre vonatkozó ismeretek kellene. Olyan ismeretek, amelyek már az illető szakterület aktív művelését is jelentik. Az ilyen adatok megszerzése, sok esetben felkutatása mentén sok forrásközlés, tanulmány, esetenként könyv jelent már meg. Külön ki kell emelni a könyvtáraknak a helytörténeti kutatásokban betöltött és betöltendő szerepét. A levéltárakkal és múzeumokkal közösen a kutatás, a nyilvántartás és a kiadás motorjai a könyvtárak, így a tudományos munkájuk kiegészül a lokálpatrióta közönség által megbecsült tudományos szervező tevékenységgel.

Napjainkban egyre nagyobb igény mutatkozik arra, hogy az eddigi tudományos eredményekről szóló alapinformációk – bibliográfia, katalógus – elektronikus formában elérhetőek legyenek. Nyilvánvalóvá vált ugyanis, hogy az ilyen formában nem elérhető adatokat az újabb értelmiségi generációk tagjai nem tekintik információknak. Az ismeretek áthagyományozásának folyamatában tehát valamennyi szakma alapvetően a könyvtárosok *gyors és szakszerű* reagálására vár. Nem csupán vár: a szakmák illetékes fórumai készek az együttműködésre. A könyvtárosok renoméja tehát várhatóan meg fog növekedni. Egyrészt az előbbi értelemben, másrészt viszont úgy, hogy a nyugat-európai példát követve a magyarországi humán kutatásokban is feléledőben van egy újpozitivisták szemlélet. A pontos, adatszerű feltárás, a kritikai elemzések háttéranyagául szolgáló forrásanyag nyilvántartása és egyszerű – nem kritikai – kiadása egyre elismertebb tudományosnak minősülő tevékenység. A már említett helytörténetírás, a régiók történetének feltárása ugyancsak olyan terület, amelynek jelentőség-emelkedése a könyvtárosok számára is újabb lehetőséget kínál és feladatot jelent.

Fontosnak véljük azt a jelenséget is, hogy a kezdő humán kutatók közt egyre többen vannak újra, akik felismerik a könyvészeti ismeretek súlyát, akik egy-egy levél- és kéziratári vagy könyvtári egység feltárására alapozzák írásaikat, hosszabb távon karrierjüket. A könyvtáros a kezdő szakember formálásában, képzésében vesz tehát részt akkor, amikor ezeket az olvasókat a saját állomány feltárásának folyamatába is bevonja. Ennél is fontosabb azonban az a tény, hogy egyre több azon pályázati lehetőségeknek a száma, amelyek az előbb említett cél – a saját állomány feltárása, gyors, informatikai eszközökkel is elérhető feldolgozása – mentén keletkeztek. A kulturális kormányzat külön alapítványt is létrehozott a magyar vonatkozású dokumentumok felkutatásának támogatására (Klebensberg Alapítvány). A könyvtárosok számára mindez tulajdonképpen azt jelenti, hogy mindennapi munkájuk tudományos perspektívát kapott. Azt hiszem, hogy ezzel a lehetőséggel élni személyes és intézményi érdek is.

Monok István

A kiadók és a könyvtárak, a könyvtárak mint kiadók

„A magyar könyv nehéz helyzetben van. Válságról talán nem lehet beszélni, de nehézségekről igen. A magyar könyv valahogy úgy van, mint a mezőgazdaságunk: a termelés folyik, sőt virágzik, a krízis az értékesítéssel kapcsolatos. A kormány tömeges könyvvásárlással nem oldhatja meg a kérdést. Nincs nagyobb veszedelem, mint ha az irodalom-, művészet- és tudománypolitikába parlamenti ország miniszter túlságosan beavatkozik. A miniszter szükségképpen pártember, a pártpolitikai szempontok pedig a magas művelődés halálát jelentenék. Magyar kultuszminiszternek óvakodnia kell attól, hogy a magyar szellemi és tudományos élet teljes szabadságához hozzányúljon. Az én felfogásom az, hogy a kultuszminisztérium az orvosi, technikai, gazdasági és természettudományokkal foglalkozzék, az irodalom pedig nagyobb mértékben engedje át a teret az Akadémiának, amely sokkal nagyobb mértékben biztosítja a függetlenséget.

Ez azonban nem szolgálhat ürügyül arra, hogy a magyar közoktatás ne tegye meg a maga kötelességét a könyvtárak és iskolakönyvtárak alapítása terén. A magyar városoknak és községeknek is meg kell tenniük a magukét ezen a téren. A legnagyobb nyomatékkal oda fogok hatni, hogy az önkormányzati testületek nyilvános könyvtárak létesítésével és azok állandó táplálásával teljesítsék kötelességüket.”

Ezeket a mondatokat 70 esztendővel ezelőtt az első ünnepi könyvhét megnyitására Klebersberg Kuno kultuszminiszter mondta az Akadémia dísztermében. Úgy vélem, máig aktuálisak.

Valamikor a hatvanas-hetvenes években a konvergencia elméletek azt vetítették előre, hogy a közép-kelet-európai könyvkiadás és értékesítés piaci elemekkel fog gazdagodni, és a nyugat-európai kapitalista könyvkereskedelem bizonyos elemeket átvesz a termelési és elosztási folyamatokba beavatkozó állammodelltől. A két különböző típusú gazdasági-politikai rendszer egymáshoz való simulása azonban egészen másként alakult. Hogy hogyan, azt immáron több mint tíz esztendeje tanúként éljük meg. Voltak esztendőök, amikor „földcsuszamlás” következett be mind a kiadók számában, mind a kiadványokéban. Az egykori huszonkét állami kiadó privatizációja, új kiadók létrejötte – volt, amikor számuk meghaladta a kétezret –, a cenzúra megszűnése valóságos kiadványözönt kínált a könyvet kereső olvasónak, a gyűjteményt építő könyvtárosnak. Ezzel csaknem párhuzamosan jelentkezett a könyvek árának nem várt és ilyen mértékben nem is jósolt emelkedése, s az a szomorú tény, hogy a könyvtári könyvbeszerzésekre fordítható összegek inkább csökkentek, mintsem emelkedtek. A lakosság is laposabb pénztárcával jutott el a könyvesboltokba, átalakultak a vásárlói szokások is, mindezek következtében nagyobb nyomás nehezedett a könyvtárakra is.

A nyolcvanas-kilencvenes évek a hazai közkönyvtárügyben a gyűjtemények alakítása szempontjából is paradigmaváltást hoztak. Az oktató-nevelő könyvtár

ideája halványulóban, erősödik az információ-szolgáltató és szórakoztató szerep. Itt csak érintőlegesen említem az újfajta információhordozókat, amelyek megjelenése önmagában is átformálta a könyvtári gyűjteményeket. A tudományos és szakkönyvtáraknak nem kell már küzdeniük a mindig rövidre szabott devizakeretekkel, csak forintjuk legyen elegendő! Igaz, hogy vásárlóértéke a hazai leértékeléstől éppúgy változik, mint a kiadványok árának emelkedésétől. Így kettős szorításban kell gazdálkodniuk, s beszerzéseik jó részét a folyóiratok vásárlása teszi ki, hiszen ezekben van a friss tudományos eredmény.

Az elmúlt tíz esztendőben nagyot változott a könyvkereskedelem is, talán az a legnagyobb változás, hogy időközben valóban kereskedelem lett. Volt idő, amikor az utcákon asztalokon, aluljárókban ponyván árulták a portékát, a 17. századi időket idézve, de időnként a maffia-módszerekkel is találkozhattunk. „Székhámos dilettánsok húztak ebből a helyzetből hasznot, s rombolták tovább a könyvek nimbuszát... Ez volt az az időszak, amikor a törvények kijátszása virtusnak számított” – írja ezekről az évekről Bart István (Könyvhét, 1999. január 28.). Ez volt az az időszak – tehetjük hozzá –, amikor a gyarapító könyvtárosok standtól standig, pincétől pincéig rohanguáltak, hogy olcsón juthassanak hozzá a könyvhöz. Azóta megváltozott a könyvkereskedelem színvonala, igaz, lényegesen csökkent a boltok száma, másfajta szemlélet és gondolkodás nyert teret, „harmonikusabb a kapcsolat az üzleti érdekeltség és az értékek között.” (Bart István uo.)

Mindenesetre megváltozott az eltelt tíz esztendőben a kiadás és a kereskedelem szerkezete, megszűntek a monopolhelyzetek, s ennek következtében a gyarapító könyvtárosoknak jobban körül kell nézniük a piacon, több gondot kell fordítaniuk akár csak egy-egy mű beszerzésére is. Egyetlen példával szeretném szemléltetni: az Ikon kiadó 1992-ben a Matúra Klasszikusok sorozatban megjelentette Kosztolányi Dezső Édes Anna című regényét. Csak a gondos lapozgató, Veres András jegyzeteibe is beleolvasó vehette észre, hogy a kötet egyéb érdemei mellett (elemzések, irodalomjegyzék, befogadásvizsgálat stb.) nem a mű sokadik kiadását kínálja, hanem 1945 óta ez az első csonkítatlan kiadás: a korábbi edíciók – jelöletlenül – fontos mondatokat, időnként oldalakat hagytak el politikai megfontolásból.

A nagy változások és szerkezetátalakítások a külföldi kapcsolatok megteremtését is előtérbe állították, magyarán mondván meg kellett mutatnunk magunkat a világnak, de kellett a hazai olvasóknak is valamiféle tájékoztatási, tájékozdási pont, s szükségük van rá a korrekt, jó könyvkereskedőknek is. A strassbourgi Európa Tanács is sok tanulmányt készítettett, különböző támogatási programok születtek a nemzeti books-in-print adatbancok elkészítésére és a know-how átadására. A felépítés koncepcióját a német Börsenverein által működtetett „szállítható könyvek listája” jelentette. Csehország és Lengyelország a munkálatokat 1994-ben kezdte el, ahogyan olvashatjuk Gámáné Morvay Katalin Senki sem próféta című írásában. (Könyvhét, 1999. febr. 1.). „Magyarországon teljesen más volt a helyzet – idézi az ISBN Review 1998. 19. számát –, ugyanis itt már korábban és függetlenül 1992-ben megkezdte a Typotex Kft. egy ilyen típusú adatbank létrehozását”, amelyet INDEX Könyvadatbázis címen forgalmazott. Könyvek Magyarországon címen kötetben is kiadták, s azóta is létezik; most már elérhető az interneten is (www.konyvkereso.hu). Ötvennégyezer-hatszázkilencvenhét könyv és háromezer-nyolcszáznegyvenegy kiadó, terjesztő és bolt adatai egy he-

lyen! Miután a kapható könyvek listájáról van szó, itt több év kiadványai találhatóak együtt. Érdeemes tudnunk, hogy az adatbázisba való bejelentés önkéntes a kiadók és terjesztők részéről.

Nem gondolom, hogy ezen írás keretében kell megismertetni az állománygyarapítókkal az Új Könyvek c. kéthetente megjelenő, mindig a friss könyvtermést bemutató KMK kiadványt. A Könyvtárellátó Kht. mint a lap kiadója gondoskodik a friss könyvtermés (most már egyre több CD-ROM és más) folyamatos szállításáról. Az utóbbi esztendőekben valóban korszakos változások történtek, szó lesz még róluk, de itt rögtön az elején szeretném megjegyezni: a tartalmi gazdagodás mellett eljött és mindmáig velünk van a művesség hiánya, a slamposág. Az új technológiák, a számítógépek és a fejlett nyomtatási technika megjelenése sajnos sokszor együtt jár a szakértelem hiányával, a gondatlansággal, a nyelvtani hibáktól hemzsező kiadványok előállításával. A könyvvel naponta foglalkozónak az a határozott érzése, már-már meggyőződése: eltűnt egy hajdan igencsak megbecsült foglalkozás a nyomdákban, kiadókból – nincsenek korrektorok! Kner Imre Szabó Lőrinchez írott egyik levelében ez olvasható: „Az én egész életem azért pazarlódik el, hogy belevigyam az emberekbe a tipográfiai kvalitás iránti érzéket.” Ma alig van olyan kiadvány, amelyben ez az igényesség tükröződik.

Kellene szót ejtenünk a kiadói etikáról is, mely – tudom, kemény szavak ezek – fogalom és magatartás bizonyos kiadóknál sajnos ismeretlen. Könyvtárosoknak különös felelősségük van a hamis címlapú, kolofont nem ismerő kiadványok felismerésében. „A legújabb idegen szavak szótára”; „A legújabb regiszteres helyesírási tanácsadó”; „A legújabb angol–magyar szótár” típusú munkákra gondolok, amelyek főként a század húszas-harmincas éveiben voltak „legújabbak”, mára közönséges hamisítványok. Még azt is feladatunknak vélem, hogy gyermekeiknek könyvet vásárló szülők figyelmét felhívjuk ezekre a könyvekre – ne vásárolják őket!

Ennyi negatívum után visszatérek a kiadók és könyvtárak kapcsolatrendszerére, melyek között tételezhetünk szinte a teljes érdekazonosságig elmenő, igen szoros kapcsolatot is, de felfoghatjuk viszonyukat rendkívül lazának, egymás érdekköreit alig-alig érintőnek. Egy mégoly vázlatos történeti szemle is mindkettőre találhatna nyomatékos példát. Kérdésünk az, hogy ma milyen ez a viszony, milyen lenne az optimális, illetve miként lehetne eljutni az optimum közelébe.

Igen laza, szinte nemlétező a könyvtárak és kiadók viszonya azokban az időszakokban, amikor egyik vagy másik intézmény státusa gyenge, érdekérvényesítő szerepe a nulla felé tendál vagy akkor, amikor egyikük vagy másikuk igen erős, s így nem szükséges, hogy a másikra bármiféle tekintettel is legyen. Az első esetre is, a másikra is többféle történeti példa sorolható. Amikor nem vagy alig voltak könyvtárak, a kiadóknak ügyet sem kellett vetniük rájuk, nem is vetettek. Hatalmas kiadók létesültek, hirdettek, piackutattak, felmértek stb., ám dokumentumaikban a szó, hogy könyvtár, elő sem fordult. A Singer és Wolfner, a Révai stb. ma már feldolgozott történetei, tulajdonosok visszaemlékezései nem utalnak könyvtárakra. Az ilyen szempontból is a faktografikus feldolgozás csúcspontját jelentő ún. nagy Pintér (a nyolckötetes magyar irodalomtörténet) – jóllehet gondosan

számba vesz minden, az irodalommal kapcsolatos instanciát, és természetesen igen alaposan feltérképezi a kiadókat is – a könyvtárakról szót sem ejt (természetesen ebben a vonatkozásban). De ilyenféle volt a helyzet közvetlenül a rendszerváltozás után is. Az egyre-másra alakuló új kiadók, immáron ez is dokumentálható, ha közel sem olyan pontosan-alaposan, mint az előbb említett korszaké, a könyvtárakra való minden tekintet nélkül jöttek létre, azok igényeit, vásárlóerejét, egyáltalán létét abszolút semmi figyelemben nem részesítették. Igaz, ezt nem is nagyon tehették, hiszen a könyvtárak, mint korábban már szó volt róla, épp e korszakban létükben is veszélyeztetettek voltak, velük számolni nemcsak nem volt érdemes, de nem is igazán lehetett.

De, miként persze mindenre a történelemben, ellenpéldák is akadnak jócskán. Az első világháború előtti időszakban, például az Akadémia vagy akár a Kisfaludy Társaság mint kiadók kifejezetten a könyvtárak számára, azok igényeit felmérve, megelőlegezve adtak ki egész sorozatokat, amiként ez – mondjuk a Budapesti Szemle (a Gyulai Pál-féle) hátsó oldalain elhelyezett hirdetésekéből, de primér kiadói dokumentumokból is adatolható. Nélkülözhetetlen a tanári könyvtárakban – szól nem egy kötet vagy sorozat jellemzése. A könyvügynökök, ezt még Móricz regényeiből is tudhatjuk, nem mulasztották el az iskolai, a kasszinói stb. könyvtárak felkeresését. És hasonlóan vagy még erősebben kapcsolódott a két intézmény a későhatvanos és a hetvenes években. A Könyvtárellátó mellett a Könyvtári könyvminősítő bizottság például kifejezetten abból a célból született – az akkori művelődési minisztérium hozta létre –, hogy előzetes kiadói tervek alapján jelezze az ezt egyébként intenzíven igénylő kiadók számára, mely művekre lenne, mely művekre van igénye a könyvtári világnak, mely művekből kívánnak vásárolni a könyvtárak, sőt e bizottságnak arra is módja volt, hogy javaslatokat tegyen a kiadóknak, mit, milyen műveket kellene kiadniuk. Freud esszéink, legfontosabb tanulmányai gazdag válogatása kiadásának nem elhanyagolható oka volt, hogy a könyvtárak – e bizottságon keresztül – nyomatékosan igényelték megjelenítését. De Kemény Zsigmond életműsorozatában is csak azért jelenhetett meg az akkoriban (1982) fölöttébb aggályosnak tűnő Forradalom után-t és Még egy szó a forradalom után-t tartalmazó kötet, a Változatok a történelemre című, mert a sorozat szerkesztője – ez visszaemlékezéséből tudható – a könyvtári igényekre hivatkozott, hivatkozhatott. Persze jól tudjuk, hogy akkor könyvhiány volt.

Már nem a mára jellemző a FSZEK ún. „rongyos könyvek” kezdeményezése, akciója. Mint ismeretes, a FSZEK olvasószolgálatának tudós munkatársa, Havas Katalin igen alaposan felmérte, lajstromozta, melyek azok a könyvek, amelyek az intenzív használat következtében elrongyolódtak, amelyek iránt az olvasói kereslet állandó és nyomatékos, amely műveket tehát sürgősen és a rá irányuló kereslet okán nyereséggel érdemes, szükséges kiadni. A kiadók képviselői megvásárolták ezt a lajstromot, embereik egyúttal azonban úgy nyilatkoztak, hogy csak a könyvtárak igényei alapján nemigen érdemes bármit is kiadni, a könyvtárak nem számítanak felméréseik szerint érdemleges piacnak. Hogy azután e lajstromozott könyvek jelentős része mégis megjelent, többféleképp is értelmezhető, mindenesetre maga az akció nemcsak a kiadók és könyvtárak kapcsolatainak alakulására lehet – polivalens – példa, de egyúttal e kapcsolat problémáinak egy jó részét is indexelheti.

Mielőtt ezeknek az indiciumoknak a nyomába erednénk, érdemesnek látszik egy futólagos pillantást vetnünk Európára. Csak egy-egy képet villantanék fel, értelmezni sem óhajtanám őket, úgy vélem, magukért beszélnek. Tehát:

Német (és amerikai) egyetemeken mindennapos, pontosabban havi, félévi rendszerességű esemény, hogy megjelenik a campuson egy-egy nagyobb kiadó kamionja, és leteszi rakományait, természetesen könyveket, friss kiadványokat. E műveket nem veszik állományba, nem leltározzák, katalogizálják stb. Ez afféle fogyó anyag, az egyetemisták „szakszervezeti” kölcsönkönyvtára. Használat után eldobandó.

A francia kiadók – ismeretes – bizottságok tucatjait működtetik kizárólag azaz a céllal, hogy a friss termékeket szemlézzék, díjazzák, értékeljék stb. E bizottságok tagjainak mintegy fele a könyvtári területet képviseli.

Skandináv felmérések tanúskodnak róla, hogy a kiadók piackutatásainak, kereslet-felméréseinek punctum saliens a könyvtárellátó. Hasonló mondható el Hollandiával kapcsolatban is.

De tán elég is a példákból. Érdemesebbnek látszik némi teoretikus megközelítéssel próbálkozni. Elméleti szempontból nézve kiadók és könyvtárak viszonyának, viszonyrendszerének több síkja állapítható meg. Az egyik, bizonyos szempontból a legfontosabb és legalapvetőbb, a kiadók és a nemzeti könyvtár viszonya. Ez természetesen törvényileg szabályozott. Magától értetődően a kötelepéldányokra gondolok. Miként a régi görögök elsőszülötteiket, akként a kiadók is edícióik elsejét az isteneknek, illetve a nemzeti könyvtárnak áldozzák. Ha áldozzák! Ennek jelentőségét, értelmét taglalni feleslegesnek tűnik. A kapcsolat itt fundamentális jellegű, adott, és mintegy az örökkévalóság pecsétjét viseli. Ehhez képest minden más sík efemer, alkalmi és változékony, többé-kevésbé önkéntes, és mint minden önkéntes akció, az érdekek nyomvonalán helyezkedik el. Mik lennének ezek az érdekek? Vegyük először a könyvtárak érdekeit, azután a kiadókét, és lássuk, hogyan kvadrálnak egymással. A könyvtárak első számú érdeke a kiadókkal szemben, hogy olyan munkákat adjanak ki, elérhető áron, amelyekre olvasóiknak szükségük van. Ez az olvasói kör könyvtártípusonként erősen módosuló képet mutat. Itt érdemes számba venni, milyen könyvtártípusok jöhetnek szóba. A szakkönyvtárak és a nagy tudományos könyvtárak a legfüggetlenebbek a – hazai – kiadóktól. Ők, a dolog természetéből következően, elsősorban idegen nyelvű, külföldi könyveket vásárolnak, jobbára még csak a fordításokban sem érdekeltek. Annál is kevésbé, mivel a fordítások eleve kevésbé frissek, bizonyos szakmák esetében von Haus aus már el is avultak. Jellemző, hogy bizonyos nagykönyvtárak (pl. az ELTE Központi Könyvtára) számos esetben meg sem vásárolják az állományban már meglévő angol vagy német alapmunkák magyar fordításait, szakkönyvtárak esetében ez a tendencia fokozottabban észlelhető. Nem így a – régi szóval – közművelődési könyvtárak, amelyekre épp a fordított eljárás a jellemző. Főként magyar nyelvű munkákat vásárolnak, maximálisan érdekeltek tehát abban, hogy a híres, fontos, intellektuálisan vagy érzelmileg (esztétikailag) jelentős művek „leforduljanak”. Hogy melyek lennének ezek a munkák, a könyvtárosok legalább olyan jól tudják, mint a kiadói szakemberek. Elsősorban nevekről van itt szó. A korszerű magyar munkák hivatkozásai alapján kialakult és állandóan alakulóban van egy szakmánként, szakterületenként ter-

mészetesen alapvetően eltérő, néhány tucatnyi sűrűn emlegetett, a szellemi elit ajkán állandóan szereplő névsor. Ezekről a nevektől kell műveket kiadni, ezek a művek azok, melyekre a könyvtárak állománygyarapítói szinte idegesen várnak. A névsor persze állandóan, szakmánként más-más ütemben, de minden szakterületen folyamatosan változik. E munkákra a könyvtárak biztos vevők, annál is inkább, mivel őket meg olvasóik váráhozásai animálják. E kapcsolat sajátos változata, amikor nem annyira a szellemi elitől és nem nagy nevekről van szó, hanem tömegesebb és témákra irányuló váráhozásokról. Ősi könyvtárosi tapasztalat, hogy tévében bemutatott filmek regényváltozata iránt – a tévéadást követően – felburjánzó kereslet mutatkozik. E keresletnek maibb változata, hogy a tévéből elhíresült témák feldolgozásai iránt buzdulnak az olvasók. Ezt az olvasói nyomást is a könyvtárak közvetíthetik a kiadóknak, illetve érdekeik itt találkozhatnak. Megint más könyvtártípus, és így más jellegű igényszerkezet a gyerekkönyvtáraké. Gyerekkönyvek esetében általában a kínálat teremti a keresletet, mármint a konkrét műveket illetően. A gyerekeknek mesekönyvekre van szükségük, és bármely mesekönyv megfelel a célnak, csak ki kell adni – gondolhatnánk. Nem egészen így van. Igényes művekre van szükség! A másféle igények itt nem neveket, hanem könyvtípusokat jelentenek. Tehát nem az a kérdés, milyen témában – hisz minden témának szüksége van ifjúsági reprezentációra – adandó ki valami, hanem az, hogy milyen könyvtípus most a divatos. Elsősorban a szöveg és vizuális informálás aránya itt a döntő, a tendenciák ezen mérhetőek. Ma – a külföldi trendeknek megfelelően – a vizualitás szinte nyomasztó előtérbe kerülése az alapirány. A legmegfoghatóbb és legegységesebb a kiadásokhoz való viszony az iskolai és a felsőoktatási könyvtárak esetében. Mellesleg itt a legszorosabb a kapcsolat kiadó és könyvtár között, hisz mind a tankönyvek, mind a kötelező olvasmányok sajátos típusú kiadók által adatnak ki, és persze törvényszerűen landolnak az iskolai és felsőoktatási könyvtárakban. Itt nem annyira az érdekek egyeztetése a probléma, hanem a monopóliumok kialakulásának a veszélye nagy még mindig. Kiadók és könyvtárak érdeke így, míg egyik oldalon szinte egybeesést jelent, más oldalról csaknem diametrálisan eltérő. A könyvtárak számára a kiadói versenyhelyzet lenne alapvetően kívánatos, a kiadónál épp ellenkezőleg. Hogy azonban a kiadó is meglelheti itt érdekét, olyan hatalmas és átütő erejű példa igazolhatja, mint az Osiris (persze egyetemi tankönyveinek sorozatára gondolok), de említhetném az Aulát is.

Mint látható, a könyvtárak igényei meglehetősen szóródást mutatnak. Nem kevésbé ilyen azonban a kiadói érdekszála sem. Úgy hiszem, a kiadó mint olyan, tehát a gyakorlatban nem létező kiadó általában, két könyvtípus piacra dobásában érdekelt. Hogy érdekeit érvényesíti is, többen boncolták már, legnagyobb elmeéllal talán Tamás Gáspár Miklós. Az egyik a dömpingáru piacra dobása, a biztos vevőkörrel, tehát minimális intellektuális vagy esztétikai igénytámasztással fellépő műveké. Régen aluljárós irodalomnak hívták az ilyent, ma már az elnevezés elavult. A másik típus az exkluzív műveké, a választott keveseket, ám azokat tűzön-vízen keresztül érdeklő, birtoklásukért semmit sem sokalló könyvek köre. E két homlokegyenest eltérő típusú kiadvány között lennének az igazi művek, amelyek kiadásában azonban a legkevésbé érdekeltek a kiadók. A helyzetre jellemző, hogy a könyvtáraknak épp ez a köztes mezőny lenne az igazi terepe.

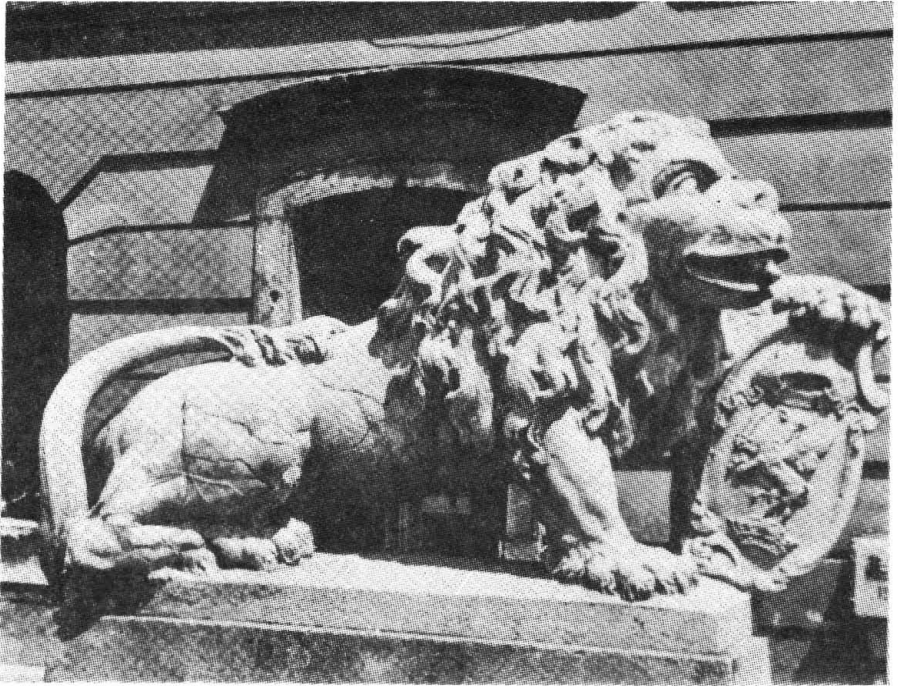
Ha ezen ellentét jegyében szemléljük könyvtárak és kiadók viszonyát, márpedig ezt kell, ezt is kell tennünk, akkor a kép meglehetősen sötétnek tűnhet. De vannak más aspektusok is. Fenti vázlatunk ezekhez is nyújthat bizonyítékokat, meghatározó jegyeket. A könyvtárak tipológiája, mint láthattuk, meglehetősen gazdag, változatos képet nyújtó. De ilyen a kiadóké is. Részint mint szakosodott intézményeké, adott kiadványfajra és/vagy szakra/témára, részint mint intézményen belül is különböző profilokra, profilok egész skálájára ráállt műhelyké. A probléma inkább abban áll tehát, hogy a kétféle típusgazdagság, könyvtáraké és kiadóké nem vagy nem egészen, nem optimálisan fedi egymást. Ha a két intézményrendszer közti – az érdekek mentén szerveződő, szervezendő – együttműködésre gondolunk, ezt a specializálódást az elsők közt kell figyelembe vennünk. De túl ezen, a mindkét intézmény érdeklődésének homlokterében álló objektumokat, magukat a kiadványokat, (nevezzük őket az egyszerűség kedvéért könyveknek, bár korántsem csupán könyvekről lesz szó), is meg kellene szemlélünk közelebből, épp az adott szempontból.

A „rongyos könyv” akcióról elmélkedve Hanas Katalin nyomatékosan kiemelte, hogy van egyrészt egy meglehetősen stagnálónak, statikusnak tűnő követelményrendszer: a különböző oktatási intézményekben ajánlott, mintegy „feladott” könyvek halmaza. Ez a halmaz került épp a rongyos könyvek listájára, ezeket ajánlotta újrakiadásra a kiadóknak a FSZEK. Nos, mit tartalmaz ez a lista? Történetileg teljesen érthetően a világra nyílni kezdő hatvanas, hetvenes évek idegen nyelvből fordított munkái domináltak benne. E művek jó része mára elavult, vagy azért, mert újabb, jobb, divatosabb művek váltották fel és ki őket, vagy azért, mert jobb-újabb nem született ugyan, de a régi könyv ma már elvesztette aktualitását. Én azonban azon kell, hogy tündödjek, nem volt-e túlon túl szűk ez a merítés. Persze nem a FSZEK merítésére gondolok, hanem a könyveket ajánlókéra, főként a felsőoktatásra. Azóta – számos jel mutat rá – az ajánlók is mintha elmozdultak volna, még hozzá több irányban is. Természetes kíváncsi vagyok – szólunk róla –, hogy a szakmánkénti törzsanyag, a keresett nevek és művek csoportja mit jelent. Ezek kiadása, e mozgó-változó törzsanyag figyelemmel kísérése, követése alapvető kíváncsi. De hazai és külföldi – főként külföldi – példák mást is sugallnak. A régi könyvek új kiadásairól van szó. Tudománytörténeti tény és számtalanszor megerősített jelenség, hogy a paradigmaváltásokkal dolgozó szakmai fejlődés során más és más fény vetül a múlt szakmunkáira. Rég elavult kacsatnak tartott szerzők és művek kerülnek az érdeklődés, sőt a divat reflektorfényébe. És természetesen tegnap még divatos művek és szerzők hullanak a – feltehetőleg ideiglenes – feledésbe. Csak nem is oly rég strukturalizmusról és -tól zengett a világ, szinte minden társadalomtudományi diszciplína az irodalomelmélettől a szociológiáig, a filmelemzésektől a történettudományig. Ma a terminus is szinte tilalmas, említése is vaskalaposágot, avíttágot sugall. Ma a hermeneutika, a dekonstrukció, a recepció, a tradálás és társaik az uralkodó csillagkép. És amiként a strukturalizmus, a generatív nyelvészet vagy a szemiotika uralma idején a múltból azok a nevek és művek fedeztetek fel, amelyek ante datum strukturalizmusa (stb.) kiderítettett, akként ma a mai csillagképek diktálják a múlt szemléletét is. Csak néhány példa. Még tíz-tizenöt évvel ezelőtt is valaki aligha tűnhetett salabakterebbnek Taine-nél, Macaulay-nél vagy Trevelyannál. Ma ők a legtöbbször nyugati nyelven újra és újra kiadott érvényes mesterek.

A múlt században magyarul is megjelentek (természetesen Trevelyan kivételével). Rövidesen mindenütt keresni fogják őket. Hol vannak? Nemcsak a szocialista állam- és jogelmélet vetett árnyékot a liberális állam-, jog- és politikai filozófiai munkákra, köztük e témakör olyan európai rangú hazai képviselőjére is, mint Concha Győző, de egyáltalán a hatvanas évek nyugati liberalizmus-apályára is. Mára a fordulat gyökeres, és nem kell jósnak lenni ahhoz, hogy pl. Concha műveinek kiadására inkább előbb, mint utóbb sürgős szükség lesz. A politikafilozófia jól érzékelhető kantianus fordulata (ld. republikanizmus és társai) természetesen nemcsak a kantianus klasszikusokat „támasztják” fel, de a kanti gondolatok egy egész, sok évtizeden keresztül végleg eltemetettnek hitt/bizonyult halmazát is. E téren egy könyvtár (az OPKM) bizonyult kiváló kiadói szimatúnak a nagy kantianus pedagógusok könyveinek újrakiadásával. A gadameri-ricoeuri hagyományértelmezés fényében válnak nélkülözhetetlenné olyan, ugyancsak feledett klasszikusok, mint pl. az esztétikatörténész Jánosi Béla. Ismétlem, mindez csak példa, utalás, a kérdéskör komoly vizsgálatot igényel. Ám az nyilvánvaló az eddigiekből, hogy egy többszörösen tagolt, hármas osztatú rendszerrel kell számolnunk. A kiadók, a könyvtárak és a könyvek önmagukban is bonyolult, multiartikulált szisztémáival.

Mielőtt azonban e tagoltságok optimálisnak tekinthető kölcsönviszonyaival foglalkoznánk, érdemes két kitérőt is tennünk. E két kitérő azután becsatlakozhat majd az optimalizálási stratégia megfelelő rekeszeibe.

Az egyik ilyen külön téma a könyvtárak mint kiadók témaköre. A régmúltban nemigen érdemes kutakodni, az első igazán fontos etap az volt, amikor – ki-ki emlékezhet még rá – Pécsen bemutatták 1982. dec. 1–2-án a nem hivatásos kiadók kiadványaiból rendezett országos kiállítást, és megrendezték hozzá a téma kontúrjait felrajzoló tudományos konferenciát Országos könyvkiadás – nem hivatásos kiadók címmel, ideológiai menlevelet (is) adva a nemhivatalos kiadványozásnak, kiadási tevékenységnek. E kiállítás és konferencia legnagyobb meglepetése, mármint a dolgot nem ismerők számára való meglepetése a könyvtárak roppant hangsúlyos jelenléte volt. Kiderült, immáron országos nyilvánosság előtt, hogy a könyvtárak jelentős kiadók, méghozzá sajátos profilokkal. Azóta a könyvtári kiadói tevékenység nemhogy szűkült volna, hanem épp egyre virágzóbb, gazdagabb. Mit adnak ki a könyvtárak és miért? Mindenekelőtt saját magukat adják ki. Persze nem a könyvtárismertető füzetekre gondolok, hanem a hírlevelekre, szakmai, hálózati híradókra, nagyobb könyvtárak esetében országos szakmai lapok kiadására. Gyakorlatilag ma a könyvtári szakirodalmat szinte kizárólag könyvtárak bocsátják közre. A nemzeti könyvtár a kiadója a szakma legfontosabb folyóiratai közül kettőnek (3K, Könyvtári Figyelő), az OMIKK a TMT-nek, és rövidesen – a tervek szerint – ugyancsak a nemzeti könyvtár lesz a közrebocsátója a Magyar Könyvszemlének is. A megyei könyvtárak adják ki a megyei könyvtári élet híreit és műhelyproblémáit taglaló híradókat, hálózati híradókat, amelyek jó része országosan olvasott, fontos szaklap. Természetesen a könyvtári-informatikai szakirodalom jó része is a könyvtárak kiadásában jelenik meg, és korántsem csupán a nemzeti könyvtár ebben is vezető szerepére, helyére gondolok. Hisz ismeretesek az OMIKK alapvető szakkönyvei (akár lexikonai – ld. Tudósexikon) is, az ELTE könyvtárának egyetem- és könyvtártörténeti so-

rozatai stb. is. De szakkönyvtárak is adnak ki alapvető dolgokat. Az *OPKM* kiadói skálájára érdemes utalni az egyik oldalon (mellesleg szeptembertől szakfolyóiratot is fog produkálni, a *Könyv és Nevelést*), a múzeumi könyvtárakéra a másikon (itt a kettős – múzeumi és könyvtári – kötődés jelent névumot és kiadványgazdagságot). De a megyei könyvtárak sem érik be az öntükröztető folyóiratkiadással. A helyismereti szemlék, összefoglalók, kiadványok túlnyomó többségét könyvtárak bocsátják közre, és könyvtári kiadványokként jelennek meg az eseménynaptárak, helyi személyiségek, alkotók stb. lexikonai, bibliográfiái, bemutatásai is. A Komárom-Esztergom megyei könyvtár esete tán a legmesszibbre látszó, de korántsem magányos produkció. Ez a könyvtár országos jelentőségű irodalmi havi folyóiratot (*Új Forrás*) ad ki, (főszerkesztője a könyvtár igazgatója), *Új Forrás* könyvek címen alapvető fontosságú egyes kötetek garmadáját stb. Legújabbán a Somogyi Könyvtárral közös kiadása Vekerdí László válogatott életmű-bibliográfiája, Gyuris György munkája. Egy másik, talán extrémnek is tűnhető példa: a szolnoki megyei könyvtár adta ki névadója, Verseghy nyelvemléti munkáit, amelynek hiánya tudománytörténeti szégyen és filológiai-nyelvészeti – botránys – hiátus volt. Szinte minden megye közrebocsátotta Bél Mátyás országismertető-bemutató nagy leíró-történeti monográfia-sorozatának, ennek az egyetemes tudománytörténetben is páratlan becsű alkotásnak rá vonatkozó kötetrészeit, az Akadémiára „csak” a latin eredeti kritikai kiadását hagyva. Tanulságokat – egyelőre – nem vonnánk le a könyvtári kiadási tevékenységgel kapcsolatban, volumenéről, jellegéről tán sikerült jellemzőt mondanunk. E téma önmagában külön elemzést érdemel.

A másik kitérő az ún. elektronikus vagy digitális kiadványozással lenne kapcsolatos. E téren egyetlen, igaz, fundamentális jellegű-mélységű ellentmondásról kellene szólnunk. Mert egyrészt, amint azt oly ékesen példázza a MEK genezise és máig tartó gyakorlata, az elektronikus könyvtár maga a jó értelemben vett anarchia. Ez adja nemcsak báját és vonzerejét, de szinte létokát is. A hálóra ki-ki azt visz fel, amit akar, és ebben senki sem gátolhatja. Minden gátló tényező e területen maga az ellenforradalom, a szörnyűség és a téboly. Ámde másrészt – ezt pedig a Neumann-ház koncepciója példázhatja – égető szükség van a nemzeti kulturális örökség szakszerű digitalizására, arra, hogy az alapművek, alapforrások átmelessenek – mintegy Noé bárkája utasaiként – az újabb és újabb nem gutenbergi galaxisokba. Itt azután mindennek van helye, csak anarchiának nem, különös tekintettel a költségekre és az értékekre. Szigorú szakmai konszenzusra és ellenőrzésre van szükség ahhoz, hogy megállapíttassék, minek *kell* mindenképp felkerülnie a bárkára, és mi eshet – esetleg – áldozatul a vízözönnel. Hogy ez a kontroverzia mit jelent és fog jelenteni a gyakorlatban, szintén hagyjuk függőben. A kontroverzia ténye azonban feltétlenül regisztrálandó és folyamatosan szem előtt tartandó.

Elérkeztünk immáron arra a pontra, amikor az eddigiek alapján összképet kellene adnunk és javaslatainkat megtennünk. Az előbbire – természetesen – nem vállalkozom. Az összkép lényege ugyanis éppen az, hogy összefoglalhatatlanul bonyolult és összetett. Épp ezzel kapcsolatosak lennének viszont javaslataim.

Minden olyan esetben, amikor a dolgok reménytelenül összezagváltattak vagy ilyennek tűnnek, jó az alapokhoz visszanyúlni, azokhoz a tényekhez, amelyek még kétségek, kétségbevonások nélküliek. Tehát! Ma erősek, státusukban biztosak a könyvtárak is, a kiadók is. Megvannak, meglehetnek egymás nélkül is, nem kell, nem is szükséges egymásra tekintettel lenniük. És ez jó. Csak olyan együttműködésekbe kell bocsátkozniuk, amelyek kétségkívül saját érdekeiket szolgálják. Nincs szükség kompromisszumokra, támogatásokra, jótékonykodásra, karitászra. Nyilvánvaló, hogy a kiadók mozgatórugója a profit. Nem feltétlenül a könnyen, kockázat nélkül elérhető, biztos profit, bár persze ez az első és alapvető, hanem a másilyn. Már csak azért is, mert az első ajtót minden kiadó elérheti, ehhez sem igazi szakismeretre, igazi marketingre, igazi leleményre nincs szükség, éppen ezért mindenki rástartolhat és rá is startol. Az extraprofitot kell megcélozni, a szónak persze nem közgazdasági értelmében, hanem közhasznúlag. Vagyis azt a profitot, amely a résekben, leleménnyel lelhető fel. És itt nyílik lehetőség arra, hogy az ösztömegükben sem, külön-külön pedig kivált nem nagy piacot jelentő könyvtárakra ügyeljenek a kiadók. A speciális kívánalmakat kell és lehet így megcélozni. Apránként belőni azt a köztes területet, amelyről az aluljárós és az exquisit igények közti résről szólva beszéltünk. A könyvtárak érdeke persze az, hogy hangosan és érthetően jelezzék igényeiket. E jelzés történhet úgy is, hogy maguk kezdenek az igényeik szerinti művek kiadásába – megtehetik. Persze azzal a hátsó gondolattal, hogy a jelzéseket veszik az „igazi” kiadók, és átveszik, leemelik róluk ezt a tevékenységet. De persze vannak a jelzéseknek más, egyszerűbb és célravezetőbb útjai-módjai is. Mindenekelőtt a szakismeretet kamatoztatók. Amit a szellemi elit kívánalmairól, a „menő” törzsanyagokról, az újabb paradigmák régi műveket kívánatossá tevő voltáról szoltam, itt jönnek be a képbe. Ez a féle tájékozódás, tájékozottság kollektív bölcsességet tételez fel.

Tán nem túlzás, ha azt állítom, hogy ez a bölcsesség megvan, természetszerűleg otthonos a könyvtárakban. Ezt a bölcsességet felmutatni a könyvtárak dolga, kiaknázni, megvenni (nem föltétlenül pénzért) a kiadóké. A „rongyos könyvek” lajstroma után ilyenféle bibliográfiák sokaságára van, lenne szükség. Réges-régo óta nevük is van az ilyesmiknek. Úgy hívják, hogy dezideráta-jegyzékek. Persze nem egy „központi” jegyzékre van szükség, hanem sok és sokféle jegyzékre, jegyzékek hatalmas korpuszára. Készülhetnének ezek spontán is, a könyvtári állománygyarapítási munka szükségszerű és profi melléktermékeként, de – mondjuk – a KMK (Könyvtári Intézet) viszonylagos rendszerességű és persze a terep indukációit összefoglaló-hasznosító produktumaiként is. És persze szükség lenne arra, hogy a kiadók tájékozódhassanak a könyvtárak nem távlati, nem a fenti értelemben vett deziderátumairól, vásárlói szándékairól és lehetőségeiről. Ezt nem feltétlenül a könyvtáraknak kellene kezdeményezniük. Ez a kiadói piacukat, marketing része, de persze a könyvtárak, saját érdekükben, elébe mehetnének a megkereséseknek. Az már a könyvtárak érdeke, munkájuknak szerves része, hogy tájékozódjanak, nem a megjelent könyvekről – ez az MNB Könyvek Bibliográfiája és az Új Könyvek révén talán optimálisan biztosított –, hanem a kiadói tervekről. Annál is inkább, mivel e tervek bizonyos anarchiát mutatnak, persze szükségképpen. Nem egy mű kiadására vagy újrakiadására több kiadó is vállalkozik (ilyen anomáliák voltak a frissen felfedezni vélt Huizingával, ilyennek látszik Pauler Bevezetésének esete, nagyon bízom benne, hogy több kiadónak is eszébe fog jutni, hogy a valóban nagy magyar filozófus, Böhm Károly főművét, a három kötetes Az ember és világát sürgős szükség kiadni). Erről az állománygyarapító könyvtárosnak tudnia szükséges. Hogy ez miként valósítható meg, az rejtély. A terv nyilván üzleti titok is. Valami kiszivárogtatás azonban szintén lehet üzleti érdek. A megoldás legyen, lehetne a kiadók szakmai szervezetének a dolga.

Készülve erre a mai megszólalásra, természetesen a szakirodalomhoz fordultam, adatbázisokban kerestem. Két tanulságát szeretném ennek a keresésnek Önökkel megosztani:

- az első: a külföldi szaklapokban a könyvtárak és kiadók témáról szinte minden európai országból és a tengeren túlról is „a hiányzó összhang” című vagy legalábbis ilyen jellegű írások jöttek elő; *de voltak és vannak*;
- a második: a hazai szaksajtó – most a könyvtárira gondolok – nem érdeklődik a téma iránt, a könyvkiadók, könyvterjesztők viszont nem publikálnak semminemű együttműködésről, nemigen hiányzik nekik a könyvtári vásárló. Üdítő kivétel a Könyvhét című kétheti lap, amelyben Havas Katalin is megszólalt nem oly régen.

*

Nyilvánvaló, hogy előadásom sem a helyzet feltárásában, sem a javaslatok megtételében nem vállalkozhatott többre, mint a téma megpendítésére, az öt árnyékba borító felmérések és helyzet-feltérképezések, valamint a rájuk építő, belőlük kiinduló tervek, koncepciók és projektek méltatlan kiváltója szerepére. Amit talán, remélhetőleg, kiválthatok, s ami persze jó lenne, ha közkinccsé válna. Erről, a 3K egyik szerkesztőjeként, szívesen gondoskodnék is.

Győri Erzsébet

Könyvrendelés az Interneten a Könyvtárellátó Közhasznú Társaságtól

A Könyvtárellátó Közhasznú Társaság 1993 óta üzemeltet információs adatbázist, amelyet kezdetben közvetlenül telefonmodemes kapcsolattal, később Interneten keresztül lehetett elérni. A Könyvtárellátó állami támogatásban nem részesül, a kiadóktól piaci viszonyok között kialakult kereskedelmi árrésből él, tehát működésének fedezete elsősorban a rendelések mértékétől függ. Ezért az adatbázis építéskor olyan szempontokat helyeztünk előtérbe, amelyek elősegítik a könyvtárak, a vevők igényeinek minél jobb kiszolgálását, s ezáltal ösztönzik a rendelések növekedését:

- Az adatbázis a cégünk kereskedelmi jellegénél fogva elsősorban az újonnan megjelent könyvekkel bővül, tehát nem lexikális jellegű adatbázist kívántunk építeni, hanem friss információkat szolgáltatunk a Magyarországon megjelenő kiadványokról. A kezdetekkor csupán néhány évre visszamenőleg töltöttük be a régebbi kiadványok adatait, hiszen kereskedelmi szempontból ezek jóformán érdektelenek, és nagy mennyiségüknél, lassan és nehezen kezelhetőségüknél fogva inkább CD-ROM-on történő terjesztéssel juttathatók el gazdaságosan az érdeklődőknek.
- Törekszünk az adatok teljességére, tehát lehetőleg az összes, Magyarországon újonnan kereskedelmi forgalomba került művet feldolgozzuk. Mivel a Könyvtárellátó mintegy 6000 könyvtár számára nyújt papíralapú és internetes megrendelési lehetőséget, ezért az a kb. 800 kiadó, ill. terjesztő, amely napi kapcsolatban áll velünk, saját érdekeinek megfelelően a megjelenés után szinte azonnal felajánlja megvásárlásra a könyveit. A felajánlott műszám 1998-ban kb. 7500 volt. A könyvtárak részéről is kisebb érdeklődésre igényt tartó, kereskedelmi forgalomba nem, vagy nagyon szűk körben kerülő további évi 5-6000 mű leírását a Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemmel 1998-ban kötött, ODR-hez kapcsolódó megállapodás értelmében tőlük kapjuk meg, miután kötelespéldány szolgáltatásként beérkezett hozzájuk.
- A könyvek adatait a Könyvtárellátóhoz történt beérkezés után a lehető leggyorsabban hozzáférhetővé tesszük. Ez jelenleg maximum 12 órán belül megtörténik.
- Mivel az adatbázis elsősorban a könyvtárak részére készült, ezért biztosítanunk kell, hogy a könyvek bibliográfiai leírás formájában jelenjenek meg az Interneten. Ezt a Könyvtárellátónál dolgozó szakképzett bibliográfusok munkája teszi lehetővé. Célunk, hogy az adatok a lehető legpontosabb, leghíresebb formában kerüljenek rögzítésre. Miután az Országos Széchényi Könyvtártól néhány héten belül megkapjuk a feldolgozott könyvek leírását, az esetek döntő többségében csak minimális mértékben kell módosítanunk a beérkezéskor általunk rögzített adatokat.

- A könyvekhez a rendelkezések elősegítése érdekében rövid (10-15 soros) recenziót rögzítünk. Általában a könyv hátlapjáról kerül az adatbázisba néhány jellemző mondat, és ezt később felváltjuk az Új Könyvek szerkesztősége által készített leírással.
- Az Interneten megjelenő kiadványokat közvetlenül meg lehet rendelni, s a rendeléseket azonnal regisztráljuk a Könyvtárellátó rendszerében. Minden rendelhető (beszerezhető vagy készleten tartott) tétel mellett megtalálhatjuk azokat a kockákat, amelyek kitöltésével megrendelhetők a kért könyvek és a hozzájuk tartozó katalóguscédulák igényelt példányszáma. Ugyanitt a szerződött könyvtárak a kiadványok adatait a magyar bibliográfiai szabvány szerinti HUNMARC formában ingyenesen letölthetik. Fontos követelmény, hogy a rendelések állapota nyomon követhető legyen a megrendelők számára. Ennek érdekében folyamatosan tökéletesítjük a programot.

A Könyvtárellátónál a megrendelt áru ellenértékének kifizetésére a kiszállítás után kerül sor. Ezzel szemben az internetes vásárlások esetén az egész világon az a gyakorlat, hogy az eladó azonnal leemeli a vevő bankkártyájáról vagy folyószámlájáról az igényelt összeget. Az utólagos fizetést nálunk az teszi lehetővé, hogy a vásárlóink általában nem magánszemélyek, hanem nyilvántartott, szerződött intézmények. Ilyen értelemben a Könyvtárellátó adatbázisa rendelésgyűjtő, fogadó rendszer.

Természetesen az internetes adatbázisunknak nem csupán a rendelések érdekében kell működnie, hanem információszolgáltató rendszerként is. Jelenleg közel 200 regisztrált könyvtárunk van, amely használja az információ lekérdezési lehetőséget, de talán az Internettel kapcsolatos bizonytalanságuk miatt a rendeléseiket többnyire postán juttatják el hozzánk. Ám a legnagyobb könyvtáraktól már most is évi több tízmilliós rendelést fogadunk közvetlenül Interneten keresztül. Az Internetes út a könyvtárak részére olcsóbb, pontosabb, körültekintőbb rendelést tesz lehetővé, hiszen közel két héttel korábban jutnak információhoz, mint a hagyományos formában. Mivel az internetes rendelések mennyisége az utóbbi években jelentősen megnövekedett, ezért a Könyvtárellátó tervezi külön, gyorsított kiszállítások szervezését a korábban rendelő partnereink részére. Internet felhasználásával a könyvtár sokkal olcsóbban juthat ugyanazokhoz az információkhoz, hiszen a jelenleg 14.000 Ft bekerülési értékű, 5600-9000 forintért megvásárolható 26 kiadványból álló Új Könyvek kiadványt ingyenesen letölthetik.

Reméljük, hogy a közeljövőben az Internet és a számítástechnika árának csökkenésével növekszik az Interneten rendelő könyvtárak száma, hiszen így a szolgáltatás olcsóbb, a Könyvtárellátó kiadói rendelései pontosabbak, a kiszállítások gyorsabbak és teljesebbek lehetnek. Mindez kisebb költségekkel jár, nagyobb hatékonyságot eredményez, és így növelhetők a könyvtáraknak nyújtott engedmények.

Kormos Sándor

Elhangzott az MKE pápai vándorgyűlésén.

Gondolatok és kérdések a könyvtárellátásról

Érdeklődéssel hallgattam Kormos Sándor előadását a Könyvtárellátó Közhasznú Társaság (a továbbiakban: KELLO) internetes könyvrendelési lehetőségeiről. Közben számos gondolat és kérdés merült fel bennem (s feltételezem, a népes hallgatóság több tagjában is).

A KELLO adatbázisáról megtudtuk, hogy a Magyarországon újonnan kereskedelmi forgalomba került/kerülő művekről nyújt információkat. 1998-ban mintegy 7500 címet kínált a könyvtáraknak. A művek adatait a beérkezést követően a KELLO saját munkatársaival 12 óra alatt dolgozza fel. (A KELLO honlapján közölt „Információk” még 24 órát mondanak.) Hány szakképzett bibliográfus munkatárssal képes ezt elvégezni? A teljesítmény értékét mindenesetre növeli, hogy akárhányan vannak is, állításuk szerint olyan minőségű munkát végeznek, hogy az OSZK-tól néhány hét múlva hozzájuk érkező, a Magyar Nemzeti Bibliográfia adatbázisából származó katalógustételekkel összehasonlítva saját adataikat, csak minimális mértékben kell módosításokat végrehajtaniuk. Miért van akkor szüksége a KELLO-nak az OSZK-tól – természetesen térítés ellenében – megrendelt, az MNB-ből vagy más feldolgozásból származó tételekre? Az OSZK bibliográfusi munkakörben dolgozó munkatársainak komoly erőfeszítést jelent, hogy a KELLO számára – minden egyéb munkát megelőzve – határidőre szállítsa a sokszorosításra kész katalóguscédulákat, amelyekkel a KELLO ellátja vevőit. Természetesen nem csak könyvekről, hanem térképekről, egyes folyóirat-számokról, hangkazettákról, CD-ROM-okról is szállítania kell az OSZK-nak a cédulákat, nem beszélve azokról a kiadványokról, amelyeket másodsor, harmadszor kínál vételre a KELLO. Ez év első felében az OSZK 3.578 műről adott át a közművelődési könyvtárak igényeinek megfelelő katalóguscédulát, kiegészítve olyan adatokkal (Cutter-szám, minősítés, KELLO – Új Könyvek rendelési szám stb.), amelyeknek az OSZK adatbázisokban nincs helyük, tehát utólagosan kell a leírásokba szerkeszteni. Ha a KELLO adatbázisa frissebb és jobb, miért van szükségük az OSZK adataira?

Megtudtuk azt is, hogy a KELLO arról is ad információt, amit nem árusít, évenként mintegy 5-6000 kiadványról. Ezeknek a rekordjait a debreceni KLTE Könyvtárától ingyenesen kapja meg. Minthogy a kiadványok a KLTE K-ba kötelezpéldányként kerülnek, megint csak felmerül a kérdés, hogyan tudja azokat az OSZK-nál sokkal hamarabb feldolgozni? A KLTE K havonként egyszer szállítja el az OSZK-ból a számára félretett példányokat, amelyek néha olyan mennyiségben gyűlnek össze; hogy egy fuvarral el sem tudják szállítani. A KLTE K US MARC-ban adja a tételeket, a KELLO HUNMARC-ot szolgáltat, tehát konverzióra van szükség. Az előadást követően megkérdeztem Kormos Sándortól, honnan származnak a KLTE tételek, tudván, hogy a KLTE előfizetője az MNB floppy szolgáltatásnak (természetesen ők nem floppy igénylik a rekordokat, hanem ftp-vel = file transzfer protokollal veszik át az OSZK-tól). Minthogy az

az előadó ebben a kérdésben nem volt túlságosan járatos, a KLTE K sietett felvilágosítani az OSZK-t, hogy a tőlük átvett rekordok semmiképpen sem származhatnak az MNB-ből.

Arról is hallottunk, hogy a KELLO-nál regisztrált könyvtárak – KELLO vásárlók – a HUNMARC rekordokat ingyenesen tölthetik át saját adatbázisukba. A regisztráció persze nem ingyenes, attól függően, hogy az Új Könyvek előfizetője milyen tételben vásárol a KELLO-tól, évenként 5600,- 9000,- vagy 14.000,-Ft-ot fizet. Ez természetes, kereskedelmi cégről lévén szó, de nem illik azt mondani, hogy a rekordletöltés ingyenes, hiszen az adatbázisban nem kereshet senki addig, amíg a belépőt le nem tette. (Megjegyzem az OSZK honlapján lévő MNB Könyvek tételeit is le lehet tölteni HUNMARC-ban, tételenként 10,- Ft-ért.)

Végül is Pápa után napokon keresztül próbálkoztam azzal, hogy mindazt a szépet és jót, amit hallottam, meg is nézzem az interneten. Sajnos nem jártam sok sikerrel. (Lehet, hogy én voltam ügyetlen?) A „Lekérdezés”-re kattintva, kérte a „Kezelő”-t és a „Jelszó”-t, amelyek nélkül nem lehet keresni, mert bármiféle kérdést tesz is fel a kíváncsi könyvtáros, két választása van „Vissza a Honlapra” vagy „Vissza a Kereséshez”, amiről már tudjuk, hogy nem vezet eredményre engedélyek nélkül. Beléptem a „Regisztráció”-ba, hátra fel tudom vetetni magam, de nem, ide is kellett volna jelszó. Ugyanez ismétlődött a „Rendelési állapotok” Web-lapon, de itt már meg sem lepődtem. Nem volt mit tenni, elolvastam a „Cégismertetőt”-t és az „Információk”-at. Már csak egy ugrópont volt hátra, „Linkek” címen, ahova el is mentem és három HTML szerkesztéssel foglalkozó dokumentumot találtam. Kérdés: ha a KELLO szolgáltatásai mindazt tudják, amit a Vándorgyűlésen az informatikai vezető elmondott, miért nem készítettek egy ingyenes mintarendszert, hogy az étlapon szereplő inycsiklandó előételek után a vendégnek kedve legyen megkóstolni a főfogást és a desszertet is?

Berke Barnabásné

Régi magyar orvosdoktori értekezések

Az orvostörténet méltán népszerű és kedvelt részterülete a művelődéstörténetnek. A gyógyítás mestersége – kiváló orvostörténészünk, a polihisztor *Benedek István* szerint – a hitnek, filozófiának és természettudományoknak függvénye. Kődbe vesző kezdeteinél a varázsló, a mágus alakja tűnik elő, hogy hol márkásabban, hol bizonytalanabban, de évezredek át – napjainkig – jelen legyen a mágia az orvoslásban; persze – legalábbis az európai újkortól kezdődően és az akadémiai erudíciót feltételező medicinában – átengedve az elsőbbséget a természettudományokon alapuló tudományos gyógyításnak. A múlt század elejéig a „tudományos” jelző természetesen nem eredményességét minősíti az orvoslásnak (egy középkori betegnek nagyjából ugyanannyi esélye volt a gyógyulásra, mint egy XVIII. századnak), hanem azt jelenti, hogy a XVI. századtól kezdődően az orvosok egyre több, egyre pontosabb – kísérlettel, megfigyeléssel is ellenőrzött – ismeretekre tettek szert az emberi szervezet felépítéséről, működéséről, az élet törvényszerűségeiről. De még századokon át érvényes volt a gyógyításban (és még ma sem árt emlékezetbe idézni) a „*natura sanat, medicus adjuvat*” elve, vagyis a természet gyógyít, az orvos csak hozzásegít.

Ez a „hozzásegítés”, bármilyen szerény mértékű is volt a XIX. század kezdetéig, mégiscsak szükségessé tette tanulmányok folytatását az egyetemeken és a gyakorlatban. Az orvos (és a jogász) viszonylag korán specializálódó értelmiségi hivatássá vált, lényegében már a középkorban. Az egyetemi tanulmányok szerves tartozéka volt a különféle fokozatok megszerzése, melyek csúcán a doktori állt. Az egyetemi fakultások gyakorlatában – így az orvosin is – a könyvnyomtatás elterjedésétől általánossá vált a doktori értekezések megjelentetése és szétosztása a nyilvános vitán megjelentek között. A disszertációk ezért fontos forráscsoportját alkotják az egyetemi oktatás és az egyes szaktudományok történetét kutatóknak. Sok értekezés kétségtelenül új és jelentős eredményekkel gazdagította az adott diszciplínát, a disszertációk zöme azonban természetesen nem, csupán azt dokumentálja, hogy a jelölt a tanultakat képes volt kritikusan feldolgozni, felismerte szakterülete problémáit, és választott hivatása bevett terminológiája és kommunikációs szabályai szerint tudta gondolatait írásban kifejezni.

A magyarországi intézményes orvosképzés a XVIII. században kezdődött, korábban működött gyógyítóink külföldi egyetemeken szerezték tudásukat. Az 1635-ben *Pázmány Péter* alapította nagyszombati egyetemen csaknem másfélszáz esztendő múltán, 1769-ben szerveződött meg az orvosi fakultás, így csak az 1770-es évektől jelentek meg nálunk orvosi disszertációk.

Az értekezések számbavétele orvostörténeti szakirodalmukban már korábban megkezdődött. Különböző szempontok szerint elemezték a szakírók a disszertációkat, *Győry Tibor*, majd századunk 70-es éveiben *Réti Endre* bibliográfiai regisztrációjukat is megkísérelte. *Dörnyei Sándor* tehát nem teljesen ismeretlen terület feltérképezésére vállalkozott a *Régi magyar doktori értekezések 1772–1849*

című bibliográfia közreadásával, melynek első kötetét a közelmúltban vehettük kézbe.

A jegyzék a *Borda Antikvárium* könyvészeti kiadványainak sorában látott napvilágot. *Borda Lajos* olyan bibliográfiák és könyvkötészeti kézikönyvek kiadására vállalkozik, amelyek sokoldalúan használhatók: biztos alapul szolgálnak szakukatatóknak, jó összegzését nyújtják egy-egy téma bibliofil gyűjtőinek, hasznos segítségére lehetnek könyvtárosoknak, antikváriusoknak vagy csak örömteli perceket szereznek a szép könyvek kedvelőinek – vagyis mindenkinek szólnak, akinek még jelent valamit a könyv és az az értékrend, amely a tradicionális ismeret-hordozóhoz, a könyvhöz kapcsolódik. Ilyen jellegű könyveket hit és meggyőződés nélkül nem lehet megjelentetni. Borda Lajos pontosan tudja, hogy hasznos és érdekelvű világunk sem nélkülözheti az értékeket, ezért jelenteti meg tiszteletre méltó buzgalommal könyvészeti kiadványait. Posztmodern korunk szellemi és erkölcsi relativizmusával a bibliográfia bizonyosságát, a tények szilárdságát és a pontosság etikáját állítja szembe. Hit és meggyőződés szükséges ehhez – és persze olyan munkatársak, mint a most megjelent kötet szerzője, Dörnyei Sándor. Az orvosi könyvtárügy, bibliográfia „great old man”-je ő, aki gondos könyvészetek mellett olyan kiváló kézikönyvet állított össze egykoron, mint *Az orvostudományi tájékoztatás segédkönyvei*.

Kiadó és szerző szerencsés találkozásából született tehát az orvosi disszertációkat regisztráló bibliográfia. A jegyzék több mint 900 leírást tartalmaz (illetve fog tartalmazni: a megjelent első kötet az A–K betűkkel kezdődő nevű szerzők értekezéseit regisztrálja, 483 számozott tételt). Dörnyei felvette a mintegy 30 téziskiadványt is a bibliográfiába. A jelölt valamilyen okból kivételesen felmentést kaphatott értekezés írása alól, a nyilvános vitán megvédendő téziseket azonban ekkor is közzé kellett tenni. A bibliográfia így „az orvosdoktori cím elnyerése érdekében készült valamennyi nyomtatványt tartalmazza”. Egyébként nem kellett minden évben értekezést készíteni, 1785 és 1813 között a betegügyi vizsgakeretében az orvosjelöltnek írásban kellett összefoglalnia két-három beteg vizsgálatát – tisztázza Dörnyei Sándor.

A bibliográfia egyes tételei két részből állnak. A tételszámot követően található a bibliográfiai leírások az értekezés nyelvén, többnyire latinul. A tételek második része a megjegyzéseket tartalmazza, itt olvasható a szerző később használt névformája, illetve annak magyar alakja, vallása, születési és halálozási helye, éve, pályafutásának rövid bemutatása. Sajnos, sokszor hiányosak ezek az adatok: a nem kiugró tehetségű és nem nagy karriert befutó, „csak” gyógyító orvosokról bizony csak kevés adatot lehet találni. Jó tíz évvel ezelőtt *Fitz Józseffel* foglalkozva találkoztam az azonos nevű orvossal, aki 1836-ban írta latinul disszertációját. Csak következtetni tudtam arra, hogy a könyvtáros felmenő őse volt, közelebbi adatot 1811-es születési évén kívül nem sikerült találnom, ahogy most Dörnyei Sándornak sem sikerült például halálozásának évét kideríteni. A lexikális jellegű megjegyzések után találjuk az értekezés ismertetését, melynek elkészítése valóságos miniesszé megírását jelentette. Dörnyei Sándor nagy szolgálatot tett a jelen és a későbbi korok kutatóinak a disszertációk bemutatásával. Elsősorban a terminológia avultsága okozhat nehézséget a mai olvasónak, de sokszor a jövő orvostudomány gondolkodásmódjának megértése sem könnyű vagy legalábbis a mai szemlélettől igencsak különböző, helyenként bizarr. *Fischhoff Ig-*

nác például 1839-ben módszeresen rendszerezi a városi élet egészségkárosító hatásait. Az emberek egészségét a városokban külső és belső okok fenyegetik, a külső okok között felsorolja a bűzös levegőt, az egészségtelen táplálkozást, az alkoholt stb., a belső okok között pedig többek között a regények olvasását. Ez és az ehhez hasonló megállapítások teszik a bibliográfiát nemcsak hasznos segédletté, de szórakoztató olvasmánnyá is. (Mert *Anatole France* óta köztudott, hogy egy bibliográfia szórakoztató olvasmány is lehet.)

Dörnyei Sándor a kötet bevezető tanulmányában az értekezések alapos elemzését is elvégezte. Kitér a témaválasztásra, foglalkozik az értekezők célkitűzéseivel, bemutatja a disszertációk kritikai visszhangját, érinti a terjesztés kérdéseit, behatóan taglalja a magyar nyelv használatát (az 1820-as évektől már magyarul is el lehetett készíteni a disszertációkat; összesen 239 magyarul írottról tudunk). A megjelenés előtt álló második kötetben kapnak majd helyet a különféle mutatók: a névmutató a címekben, ajánlásokban és a tartalmi összefoglalásokban szereplő személyeket tárja fel, mellette földrajzi, intézményi, időrendi és tárgymutató könnyíti meg megjelenése után a bibliográfia használatát.

A tetszetős kivitelű, számos illusztrációt tartalmazó kötet tipográfusa *Haiman Ágnes* volt.

[*Dörnyei Sándor: Régi magyar orvostudományi értekezések. Nagyszombat – Buda – Pest, 1772–1849. 1. kötet: Abeles – Kuthy. Bp. 1998, Borda Antikvárium. 308 p. (A Borda Antikvárium hetedik könyvészeti kiadványa)*]

Pogány György

Állami kitüntetések augusztus 20-án

A Magyar Köztársaság elnöke – a miniszterelnök előterjesztésére – az államalapító Szent István király ünnepe alkalmából *A Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje (polgári tagozat)* kitüntetést adományozta *dr. Vekerdí Lászlónak*.

A Magyar Köztársaság elnöke – a nemzeti kulturális örökség minisztere előterjesztésére – a *Népművelésért díjjal* tüntette ki *Bíró Miklósnét*, a Zsákai Művelődési és Könyvtár vezetőjét; *Diósné Csontos Juliannát*, a Békés Megyei Könyvtár gyermekkönyvtári osztályvezetőjét; *dr. Horváth Attilánét*, a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Könyvtár gyermekolvasó-szolgálatának vezetőjét; *Szinnyei József díjjal* tüntette ki *dr. Babiczky Bélát*, nyugalmazott egyetemi oktatót; *Botka Ferencné Lakatos Évát*, nyugalmazott könyvtárost; *Halász Bélát*, a Veszprém Megyei Könyvtár igazgatóját; *dr. Huszár Ernőné dr. Veszprémi Hedviget*, a BKE Központi Könyvtára főigazgatóját; *Ottovay Lászlót*, az OSZK fősztályvezetőjét; *Vasné Mészáros Katalint*, a Bács-Kiskun Megyei Könyvtár igazgatóhelyettesét.

A kitüntetetteknek melegen gratulálunk.

Tájékoztató a könyvtári szakmai kollégium pályázatának elbírálásáról

A Könyvtári Szakmai Kollégium 1999. június 14–15-i ülésén elbírálta az 1999. április 30-i beküldési határnapra kürt pályázatát. Beérkezett 630 kérelem, közel 451 millió Ft támogatási igénnyel. A kollégium 408 pályázat számára ítelt meg vissza nem térítendő támogatásként összesen 146 302 500 Ft-ot.

A pályázatok 35%-át nem fogadta el a kollégium, melyekből azonban 17,6% érvénytelen volt. Ez utóbbi minősítés jórészt abból adódott, hogy a pályázó nem volt jogosult pályázni vagy beadott témája nem felelt meg a kiíásnak. Több olyan pályázó is akadt azonban, aki nem csatolta a szükséges dokumentációt, így pályázata nem volt értékelhető.

*

Az öt témakörben – amely 12 altémára tagolódott – 58%-ban a szakma megújulásához, tartalmi munkájához, 42%-ban a működési feltételek javításához nyújtott segítséget a kuratórium.

A kutatások, kiadványok, továbbképzések és konferenciák témakörben 55 pályázathoz 14,41 millió Ft-ot (az igényelt összeg 54,4%-át) biztosított a kollégium, amely az összes forrás 9,86%-át tette ki. A nyilvános könyvtárak állományának elektronikus úton történő visszamenőleges feltáráására 69 közkönyvtári pályázó 39,55 millió Ft-ot kapott, amely az összes forrás 27,06%-a.

Új témaként vállalta a kollégium a közönségkapcsolatok erősítését, a könyvtári ismertetőket, arculattervek elkészítésének segítségét. Itt 55 pályázó kérésére 15,13 millió Ft került elosztásra. Ugyancsak a könyvtárak és a közönség kapcsolatát erősíti az Országos Könyvtári Napok eseménysorozata, ezek országos és megyei rendezvényeihez 10 millió Ft-ot biztosított a kollégium. Az összes forrás 17,8%-a fogja tehát a könyvtárak népszerűsítését szolgálni a saját ráfordítások mellett.

A nemzetközi kapcsolatok kiszélesítésére 4,75 millió Ft jutott – ez az összes forrás 3,25%-a. Az összeg elsősorban az Európai Unió programokhoz való csatlakozást segíti elő.

Nagy igény mutatkozott a könyvtárak működési feltételeinek javítására, a technikai eszközök beszerzésére. Itt a pályázóknak vállalniuk kellett az 50%-os önrészt, amely megduplázta a támogatás értékét. A legtöbben – 145-en – könyvtári berendezésre pályáztak. A legnagyobb támogatást az 1998-99. évi beruházások, épületbővítések, ingatlancserek esetén ítélte meg a kollégium, de sokan részesültek a kistélepülési könyvtárak közül is – saját ráfordításukkal arányosan – kisebb támogatásban. 78 pályázó összesen 30 millió Ft-on osztozott, amely az összes forrás 20%-a.

A vagyonyvédelmi program keretében 6 pályázó 4,5 milliót kapott. Számítógépet 16 ellátórendszernek juttattunk közel 4 millió Ft értékben. Ugyancsak nagy

volt az érdeklődés a fénymásológépek iránt, a 126 pályázó közül 106 kapott beszerzési támogatást 23 076 500 Ft értékben, amely az igényelt összeg 96,8%-a.

Jól érvényesült a fővárosi (22,6%) és a vidéki pályázók (77,4%) támogatási arányának megoszlása is, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy a központi nagy könyvtárak pályázatának megvalósulása a szakma széles körét érinti.

A kollégium bízik abban, hogy a jövő évben tovább tudja folytatni a könyvtárak működésének támogatását más könyvtártípusok bevonásával, illetve végrehajtásának ösztönzésével.

A nyertesek listáját a pályázati felhívás altémáinak sorrendjében közöljük.

Kutatások, kiadványok

<i>Pályázó és pályázat</i>	<i>Megtélt összeg</i>
Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola (Szombathely) A könyvtár és a társadalom című jegyzet képzési-továbbképzési célú átdolgozásához	100 000 Ft
Dr. Koltay Tibor (Budapest) A hálózat használata című szakmunka megírásához és publikálásához	100 000 Ft
Dunántúli Református Egyházkerület Könyvtára (Pápa) Mezei Zsolt: Pápa város könyvtárai a századfordulón című könyvnek megjelentetéséhez	200 000 Ft
Eötvös Loránd Tudományegyetem (Budapest) Kézikönyv kiadásához	500 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (Budapest) A fővárosi könyvtár 100 éve című kiadvány megjelentetéséhez	500 000 Ft
Magyar Könyvtárosok Egyesülete (Budapest) Az Európai Unió – tájékoztatói segédlet kiadásához könyvtárosok számára	500 000 Ft
Magyar Orvosi Könyvtárak Szövetsége (Budapest) A könyvtárak ötven éve az egészségügy szolgálatában című jubileumi emlékkönyv megjelentetéséhez	150 000 Ft
Megyei és Városi Könyvtár (Kaposvár) Szita Ferenc: A könyvtárak fejlődése Somogy megyében című könyve kiadásához	200 000 Ft
Országos Széchényi Könyvtár (Budapest) A külföldön élő magyar könyvtárosok találkozáján elhangzott előadások megjelentetéséhez	300 000 Ft
A könyvtárak rendszerszerű vizsgálatának költségeihez	700 000 Ft
Rónai Művelődési Központ (Miskolc) Eszenyi Miklós: A történettudományi szakirodalmi kutatás módszerei című könyve kiadásához	200 000 Ft
Városi Könyvtár (Sárospatak) Az olvasásfejlesztés iskolában és könyvtárakban című nemzetközi konferencia előadásainak megjelentetéséhez	200 000 Ft
Állatorvostudományi Egyetem (Budapest) A szakirodalmi információforrások és szolgáltatások, különös tekintettel az állatorvostudományra című jegyzet megjelentetéséhez	200 000 Ft

Továbbképzések

<i>Pályázó és pályázat</i>	<i>Megtélt összeg</i>
Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola (Szombathely) Special English, Multimédia, Internet, ellátórendszerek témában továbbképzések költségeihez	600 000 Ft

Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete (Szeged) Állományvédelmi Szirén program felhasználói, könyvtári jogi, közgazdaságtani ismereteket nyújtó tanfolyamhoz	150 000 Ft
Debreceni Orvostudományi Egyetem Információkereső rendszerek angol nyelvű tanfolyamaihoz	500 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (Budapest) A papírkönyvtártól az automatizált könyvtárig című átfogó továbbképzési program megvalósításához	300 000 Ft
II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár (Miskolc) Az észak-magyarországi régió nyilvános könyvtáraiban dolgozó munkatársak továbbképzéséhez	1 000 000 Ft
Informatikai és Könyvtári Szövetség (Budapest) Az Informatikai és Könyvtári Szövetség minőségbiztosítási tréningjének költségeihez	300 000 Ft
Kisalföldi Könyvtárosok és Könyvtárak Egyesülete (Győr) Továbbképző tanfolyamok szervezéséhez, www. dokumentumok szerkesztéséhez	100 000 Ft
Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár (Győr) Novell Groupwise felhasználói tanfolyam szervezéséhez	54 000 Ft
Kossuth Lajos Tudományegyetem (Debrecen) Továbbképző tanfolyam költségeihez angol könyvtár-informatikai szaknyelvből gyakorló könyvtárosok számára	500 000 Ft
Magyar Könyvtárosok Egyesülete (Budapest) Telematikai tanfolyamokon való részvétel szervezéséhez	400 000 Ft
Martincsevics K. Városi Könyvtár (Csorna) A dolgozók számítástechnikai továbbképzéséhez a multimédia területén	50 000 Ft
Magyar Könyvtárosok Egyesülete Hajdú-Bihar Megyei Szervezete (Debrecen) Korszerű jogi, könyvtárgazdasági és munkaszervezési ismereteket nyújtó tanfolyam indításához	100 000 Ft
Magyar Könyvtárosok Egyesülete Komárom-Esztergom Megyei Szervezete (Tatabánya) Pszichológiai foglalkozássorozat szervezéséhez	100 000 Ft
Magyar Könyvtárosok Egyesülete Somogy Megyei Szervezete (Kaposvár) A pályázási metodika elmélete és gyakorlata című program megvalósításához	300 000 Ft
Magyar Könyvtárosok Egyesülete Vas Megyei Szervezete (Szombathely) Továbbképző tanfolyamok szervezéséhez	100 000 Ft
Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár (Nyíregyháza) A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei helyismereti katalógus modelljének kidolgozásához	150 000 Ft
Továbbképző tanfolyam szervezéséhez a megye könyvtárosainak	150 000 Ft
Tanfolyam szervezéséhez a könyvtári-informatikai szaknyelv oktatására	180 000 Ft
Neumann János Kulturális Szolgáltató Kht. (Budapest) SGML oktatási program és információs technológiai továbbképzési tanfolyam költségeihez	400 000 Ft
Országos Széchényi Könyvtár (Budapest) Állományvédelmi alapismereteket nyújtó kurzushoz*	300 000 Ft
Pest Megyei Könyvtár (Szentendre) Regionális továbbképzések megvalósításához	120 000 Ft
Verseygy Ferenc Megyei Könyvtár (Szolnok) Textlib tanfolyamok szervezéséhez	300 000 Ft
Továbbképzés támogatása a megye könyvtárosai számára a pályázatkészítésről	50 000 Ft
Veszprémi Egyetem Információkereső tanfolyam költségeihez a kémia, a vegyipar és a környezetvédelem témakörben	500 000 Ft

Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár (Székesfehérvár)
Személyiségfejlesztő, a könyvtáros kommunikációs készségét fejlesztő, valamint Internet-használati tanfolyam szervezéséhez 300 000 Ft

Városi Könyvtár (Devecser)
Továbbképzés szervezéséhez községi könyvtárosoknak az új dokumentumtípusokról és az állományvédelemről 100 000 Ft

Konferenciák, rendezvények

Pályázó és pályázat *Megtélt összeg*

Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola (Szombathely)
Az iskolai könyvtár modern szerepkörben című tudományos konferencia szervezéséhez 300 000 Ft

Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülete (Szeged)
Regionális, országos konferenciák költségeihez 200 000 Ft

Informatikai és Könyvtári Szövetség (Budapest)
Országos szakmai konferencia rendezéséhez Minőségbiztosítás a könyvtárban címmel 200 000 Ft

Könyvtárostanárok Egyesülete (Budapest)
Szakmai konferenciák költségeihez 250 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete (Budapest)
Szerzői jogi szeminárium megszervezéséhez 150 000 Ft
A Magyar Könyvtárosok Egyesülete 31. Vándorgyűlésének megrendezéséhez 900 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Békés Megyei Szervezete (Békéscsaba)
Gyermekkönyvtárosok regionális továbbképzéséhez 200 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Bács-Kiskun Megyei Szervezete (Kecskemét)
Honismeret az iskolában címmel országos konferencia szervezéséhez 200 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Gyermekkönyvtáros Szekció (Budapest)
A könyv és számítógép című szakmai rendezvények költségeihez 200 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Helyismereti Könyvtárosok Szervezete (Szentendre)
A szervezet éves programjaihoz 200 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Megyei Szervezete (Eger)
A közkönyvtárak 50 éve című emlékülés megrendezéséhez 100 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Szervezete (Szolnok)
A számítógép a gyermekkönyvtárban című konferencia megrendezéséhez 100 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Közkönyvtári Egylet (Budapest)
A közkönyvtárak alapításának 50. évfordulója tiszteletére rendezett emlékülés költségeihez 80 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Olvasószolgálati Szekció (Budapest)
Könyv, könyvtár és olvasáskultúra az ezredforduló után című konferencia költségeihez 180 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Pest Megyei Szervezete (Szentendre)
A Magyar Könyvtárosok Egyesülete Pest Megyei Szervezete által tervezett konferenciák költségeihez 100 000 Ft

Magyar Könyvtárosok Egyesülete Pécsi és Baranyai Szervezete (Pécs)
Az 50 éves a közművelődési könyvtárhálózat című konferencia megszervezéséhez 100 000 Ft

Balassi Bálint Megyei Könyvtár (Salgótarján)	800 000 Ft
Bródy Sándor Könyvtár (Eger)	800 000 Ft
Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem	800 000 Ft
Budapesti Műszaki Egyetem	500 000 Ft
Békés Megyei Könyvtár (Békéscsaba)	800 000 Ft
Csorba Győző Megyei Könyvtár (Pécs)	300 000 Ft
Deák Ferenc Megyei Könyvtár (Zalaegerszeg)	800 000 Ft
Eötvös Károly Megyei Könyvtár (Veszprém)	1 000 000 Ft
Eötvös Loránd Tudományegyetem – Egyetemi Könyvtár (Budapest)	800 000 Ft
Eötvös Loránd Tudományegyetem – Központi Könyvtár (Budapest)	600 000 Ft
Fejér Megyei Városi Könyvtár (Keszthely)	300 000 Ft
Fóvárosi Szabó Ervin Könyvtár (Budapest)	1 500 000 Ft
Gödöllői Agrártudományi Egyetem Központi Könyvtára	400 000 Ft
Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár (Debrecen)	1 000 000 Ft
Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem Könyvtára (Budapest)	300 000 Ft
II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár (Miskolc)	800 000 Ft
Illyés Gyula Megyei Könyvtár (Szekszárd)	600 000 Ft
Verseghy Ferenc Megyei Könyvtár (Szolnok)	1 000 000 Ft
Janus Pannonius Tudományegyetem Könyvtára (Pécs)	800 000 Ft
Juhász Gyula Városi Könyvtár (Gödöllő)	300 000 Ft
József Attila Megyei Könyvtár (Tatabánya)	800 000 Ft
Katona József Megyei Könyvtár (Kecskemét)	700 000 Ft
Katona Lajos Városi Könyvtár (Vác)	300 000 Ft
Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Könyvtára (Budapest)	300 000 Ft
Kossuth Lajos Tudományegyetem Könyvtára (Debrecen)	1 000 000 Ft
Képes Géza Városi Könyvtár (Mátészalka)	200 000 Ft
Ladányi Mihály Könyvtár (Dévaványa)	300 000 Ft
Madách Imre Városi Könyvtár (Balassagyarmat)	500 000 Ft
Magyar Képzőművészeti Főiskola Könyvtára (Budapest)	600 000 Ft
Magyar Testnevelési Egyetem Könyvtára (Budapest)	200 000 Ft
Megyei és Városi Könyvtár (Kaposvár)	1 000 000 Ft
Miskolci Egyetem Központi Könyvtára	500 000 Ft
Mogyoróssy János Könyvtár (Gyula)	250 000 Ft
Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára (Budapest)	1 000 000 Ft
Móricz Zsigmond Megyei Könyvtár (Nyíregyháza)	800 000 Ft
Művelődési Ház és Könyvtár (Fegyvernek)	300 000 Ft
Művelődési Központ és Könyvtár (Oroszlány)	200 000 Ft
Népek Barátsága Könyvtár (Battonya)	400 000 Ft
Országos Műszaki Informatikai Központ és Könyvtár (Budapest)	600 000 Ft
Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum (Budapest)	800 000 Ft
Országgyűlési Könyvtár (Budapest)	1 000 000 Ft
Országos Idegennyelvű Könyvtár (Budapest)	800 000 Ft
Országos Széchényi Könyvtár (Budapest)	1 000 000 Ft
Pest Megyei Könyvtár (Szentendre)	800 000 Ft
Petőfi Sándor Városi Könyvtár (Kiskunfélegyháza)	300 000 Ft
Pécsi Orvostudományi Egyetem (Pécs)	800 000 Ft
Radnóti Miklós Városi Könyvtár (Nagykátá)	300 000 Ft
Semmelweis Orvostudományi Egyetem Könyvtára	500 000 Ft
Somogyi Könyvtár (Szeged)	1 000 000 Ft
Soproni Egyetem Könyvtára	400 000 Ft
Széchenyi István Városi Könyvtár (Sopron)	400 000 Ft
Városi Könyvtár és Múzeum (Tapolca)	400 000 Ft
Városi Művelődési Központ és Könyvtár (Martfű)	300 000 Ft
Veszprémi Egyetem Könyvtára	600 000 Ft
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár (Székesfehérvár)	1 000 000 Ft
Városi Könyvtár Kht. (Szentes)	200 000 Ft
Városi Könyvtár (Bonyhád)	400 000 Ft

Városi Könyvtár (Dombóvár)	400 000 Ft
Városi Könyvtár (Dunakeszi)	500 000 Ft
Városi Könyvtár (Mezőlióvesd)	100 000 Ft
Városi Könyvtár (Nagykanizsa)	400 000 Ft
Városi Könyvtár (Ráckeve)	300 000 Ft
Városi Könyvtár (Siófok)	400 000 Ft
Városi Könyvtár (Törökszentmiklós)	200 000 Ft
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem Könyvtára (Budapest)	500 000 Ft
Általános Művelődési Központ Könyvtára (Mezőkovácsháza)	400 000 Ft
Általános Művelődési Központ Könyvtára (Nagyvisnyó)	200 000 Ft

Olvasószolgálati felszerelések beszerzése

<i>Pályázó és pályázat</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Ady Endre Könyvtár (Hatvan) Technikai eszközök beszerzéséhez	1 500 000 Ft
Apáczai Csere János Nevelési Központ (Pécs) A könyvtár bútorzatának polcokkal, székekkel, asztalokkal való bővítéséhez	220 000 Ft
Dr. Bendeffy László Városi Könyvtár (Vasvár) Az olvasószolgálati terek kiegészítő bútorzatához	750 000 Ft
Dérczy Ferenc Könyvtár (Kondoros) A nyilvános olvasószolgálati tér berendezéséhez	150 000 Ft
Encs Város Közművelődési Intézménye A könyvtár kiegészítő berendezésének és bútorzatának vásárlásához	180 000 Ft
Fejér György Városi Könyvtár (Keszthely) Az olvasószolgálati terek kiegészítő berendezésének költségeihez	600 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (Budapest) A felújított Dagály utcai könyvtár bútorzatának cseréjéhez	200 000 Ft
Hort Község Önkormányzata Két olvasószolgálati terem berendezéseinek felújításához	300 000 Ft
József Attila Művelődési Ház (Balkány) A könyvtári berendezések cseréjéhez	150 000 Ft
József Attila Városi Könyvtár (Komló) A nyilvános olvasószolgálati terek kiegészítő berendezéseivel	1 500 000 Ft
Kossuth Lajos Művelődési Ház (Nagyrábé) A könyvtár olvasószolgálati terének bebútorozásához	260 000 Ft
Krúdy Gyula Városi Könyvtár (Szécsény) A könyvtári tetőtér beépítésével kialakítandó Gyermekkönyvtári részleg bútorzatának költségeihez	400 000 Ft
Kölcsey Ferenc Könyvtár (Veresegyház) A könyvtár különböző részeibe bútorzat pótlásához	200 000 Ft
Közművelődési Könyvtár (Becsvölgye) A községi könyvtár olvasótermi berendezésére	160 000 Ft
Közművelődési Könyvtár (Nagyatád) A könyvtár felnőtt olvasószolgálati tereinek berendezéséhez	400 000 Ft
Községi Művelődési Ház és Könyvtár (Zagyvarékas) Az egyesített művelődési intézmény könyvtári részének bútorzatára	300 000 Ft
Községi Művelődési Otthon és Könyvtár (Szászberek) A községi könyvtár olvasószolgálati terei kiegészítő berendezéséhez	200 000 Ft
Községi és Iskolai Könyvtár (Markaz) A könyvtár berendezési tárgyainak kiegészítésére	205 000 Ft

Községi Könyvtár (Bakonynána)	
Könyvtári berendezések, bútorok vásárlásához	270 000 Ft
Községi Könyvtár (Nemesapáti)	
A könyvtár felszereltsége, bútorzata céljaira	130 000 Ft
Községi Könyvtár (Tard)	
A működési feltételek korszerűsítéséhez	70 000 Ft
Községi Könyvtár (Zalaháshágy)	
Olvasószolgálati tér kiegészítő berendezésén belül székek, olvasólámpák beszerzéséhez	150 000 Ft
Községi Önkormányzat (Bajánsenye)	
A működési feltételek korszerűsítéséhez	65 000 Ft
Községi Önkormányzat (Csaroda)	
A könyvtár és olvasóterem újraindításához szükséges berendezések költségeihez	400 000 Ft
Községi Önkormányzat (Deszk)	
A könyvtári bútorzat kiegészítésére	100 000 Ft
Községi Önkormányzat (Dóc)	
A községi Könyvtár tetőszerkezetének felújításához	300 000 Ft
Községi Önkormányzat (Fülöp)	
A községi könyvtár fiókkönyvtárának bebútorozására	100 000 Ft
Községi Önkormányzat (Gersekarát)	
A községi könyvtár tárgyi működési feltételének javításához	120 000 Ft
Községi Önkormányzat (Kemenesmihályfa)	
A könyvtár bútorzatának, felszerelésének megvásárlásához	200 000 Ft
Községi Önkormányzat (Kisszállás)	
Könyvtári berendezések, felszerelések, bútorok vásárlására	400 000 Ft
Községi Önkormányzat (Kustánszeg)	
Könyvtári berendezések beszerzéséhez	100 000 Ft
Községi Önkormányzat (Sziúcsi)	
Könyvtári bútorzat és felszerelések beszerzésére	170 000 Ft
Községi Önkormányzat (Magyaregres)	
A községi könyvtár berendezésének fejlesztéséhez	50 000 Ft
Községi Önkormányzat (Máriakéménd)	
A könyvtárban kialakított új épületrész kiegészítő berendezéseinek költségeihez	150 000 Ft
Ladánybene Község Önkormányzata	
A községi könyvtár olvasótere bútorzatának, felszerelésének felújítására	250 000 Ft
Móra Ferenc Általános Iskola (Zalakaros)	
A folyóirat-olvasóba szükséges bútorzat vásárlásához	300 000 Ft
Művelődési Ház és Könyvtár (Hajdúsámson)	
A könyvtár elavult bútorzatának cseréjéhez	300 000 Ft
Nagyközségi Könyvtár (Doboz)	
Bútorok, berendezések, felszerelések vásárlására	150 000 Ft
Németh László Városi Könyvtár (Hódmezővásárhely)	
A könyvtár működési feltételeinek korszerűsítéséhez	500 000 Ft
Orosháza Városi Önkormányzat Könyvtára	
A könyvtár bútorzatainak és berendezési tárgyainak felújítására	500 000 Ft
Petőfi Sándor Közművelődési Intézmény (Kiskőrös)	
A könyvtár bútorzatának megvásárlásához	200 000 Ft
Petőfi Sándor Művelődési Központ (Abaújszántó)	
Az intézmény működési feltételeinek javításához	250 000 Ft
Pilisszentkereszti Község Önkormányzata	
A könyvtár bútorzatának, berendezéseinek felújítására	700 000 Ft

Polgármesteri Hivatal (Magyarpolány) A községi könyvtár működési feltételeinek javítására	420 000 Ft
Polgármesteri Hivatal (Apátfalva) A könyvtár nyilvános olvasószolgálati tereinek kiegészítő berendezéseire	300 000 Ft
Polgármesteri Hivatal (Harsány) A könyvtár olvasószolgálati terének berendezésére	500 000 Ft
Polgármesteri Hivatal (Öttömös) A gyermekkönyvtár bútorzatának kiegészítése, pótlása céljaira	250 000 Ft
Polgármesteri Hivatal (Kétegyháza) A nyilvános olvasószolgálati tér bútorzatának kiegészítésére	350 000 Ft
Ratkó József Városi Könyvtár (Nagykálló) A nyilvános olvasószolgálati terek kiegészítő berendezéseire	250 000 Ft
Röszke Község Önkormányzatának Képviselő-testülete A községi könyvtár bútorzatának frissítésére	200 000 Ft
Szabó Károly Városi Könyvtár (Nagykörös) A kibővítésre kerülő felnőtt részleg bebútorozásához	1 400 000 Ft
Teleki László Városi Könyvtár (Pásztó) Könyvtári kiegészítő bútorok, berendezések megvásárlásához	300 000 Ft
Vachott Sándor Városi Könyvtár (Gyöngyös) A könyvtár működési feltételeinek korszerűsítésére	500 000 Ft
Városi Művelődési Központ és Könyvtár (Martfű) Az új olvasóterem berendezéséhez	150 000 Ft
Városi Könyvtár Kht. (Szentés) Kiegészítő berendezések beszerzéséhez a városi könyvtár olvasószolgálati tereibe Gyermekkönyvtári bútorok beszerzéséhez	400 000 Ft 400 000 Ft
Városi Könyvtár (Aszód) A könyvtár működési feltételeinek korszerűsítéséhez	300 000 Ft
Városi Könyvtár (Barcs) Az olvasóter használhatóvá, esztétikussá tétele céljaira	480 000 Ft
Városi Könyvtár (Csurgó) A könyvtár bútorzatának felújításához	400 000 Ft
Városi Könyvtár (Lajosmizse) A Téka polcrendszer bővítéséhez	1 800 000 Ft
Városi Könyvtár (Ráckeve) A könyvtár gyermekrészlegének felszerelésére korszerű berendezési tárgyakkal	200 000 Ft
Városi Könyvtár (Szentgotthárd) A gyermekkönyvtár bútorzatának cseréjéhez	260 000 Ft
Városi Könyvtár (Tamási) A könyvtár olvasótermének berendezésére	600 000 Ft
Városi Könyvtár (Téglás) A működési feltételek korszerűsítésére	150 000 Ft
Városi Művelődési Központ (Zalaszentgrót) Az olvasószolgálati tér bővítéséhez	200 000 Ft
Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal (Balassagyarmat) A városi könyvtár új épületszárnyának bútorzatához	850 000 Ft
Önkormányzat Képviselő-testülete (Gyékényes) A községi könyvtár nyilvános tere kiegészítő berendezésére	500 000 Ft
Önkormányzat (Békés) A városi könyvtár berendezésének felújítására	800 000 Ft

Önkormányzat (Bóly) A városi könyvtár új bútorzatához	1 500 000 Ft
Önkormányzat (Császártöltés) A községi-iskolai könyvtár bútorzatának beszerzéséhez	1 000 000 Ft
Önkormányzat (Dunavecse) A könyvtárba berendezés készíttetése, vásárlása céljaira	400 000 Ft
Önkormányzat (Jászszentlászló) Az olvasóterem, zeneszoba és klubszoba bútorzatának, felszerelésének bővítéséhez a közművelődési könyvtárban	600 000 Ft
A könyvvállványok cseréje, kiegészítése, olvasósarok kialakítása céljaira	800 000 Ft
Önkormányzat (Nagyharsány) A községi és iskolai könyvtár részére bútorzat és berendezés vásárlásához	200 000 Ft
Általános Iskolai és Városi Könyvtár (Létavértes) A könyvtár olvasószolgálati terének berendezéséhez	90 000 Ft
Általános Oktatási Központ (Kuncsorba) A klubkönyvtár berendezésének kiegészítése és korszerűsítése céljára	200 000 Ft
Általános Iskola (Vése) Technikai eszközök beszerzéséhez	150 000 Ft
Általános Művelődési Központ és Könyvtár (Üllés) A községi könyvtár olvasószolgálati terét kiegészítő bútorok beszerzésére	150 000 Ft

Dokumentum-vagyonvédelmi rendszer beszerzése

<i>Pályázó és pályázat</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár (Szombathely) Dokumentum-vagyonvédelmi rendszer beszerzéséhez	1 500 000 Ft
Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola (Eger) Technikai eszközök beszerzéséhez a központi könyvtárban	400 000 Ft
Eötvös Károly Megyei Könyvtár (Veszprém) Biztonsági kapu beszerzéséhez	829 000 Ft
Hild Viktor Városi Könyvtár (Szolnok) Könyvtári, vagyonvédelmi, dokumentumvédelmi rendszer beszerzéséhez	1 143 000 Ft
Janus Pannonius Tudományegyetem (Pécs) A társadalomtudományi szakkönyvtár számára lopásgátló berendezés vásárlásához	360 000 Ft
Magyar Tudományos Akadémia (Budapest) Vagyonvédelmi berendezés üzembe állítására a Keleti Gyűjteményben	300 000 Ft

Fénymásológép beszerzése

<i>Pályázó és pályázat</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Ady Endre Könyvtár és Közösségi Ház (Hatvan)	300 000 Ft
Babits Mihály Városi Könyvtár (Esztergom)	170 000 Ft
Bartók Béla Művelődési Központ és Könyvtár (Sarkad)	300 000 Ft
Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár (Marcali)	215 000 Ft
Csenger Város Önkormányzata Művelődési Központ és Könyvtár	193 000 Ft
Csokonai Vitéz Mihály Községi Könyvtár (Onga)	187 000 Ft
Csuka Zoltán Városi Könyvtár (Érd)	300 000 Ft
Dr. Bendefy László Városi Könyvtár	250 000 Ft
Faludi Ferenc Városi Könyvtár (Körmeny)	220 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – II/2 Fiókkönyvtár (Budapest)	70 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – III/3 Fiókkönyvtár (Budapest)	70 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – VI/1 Fiókkönyvtár (Budapest)	300 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – VI/2 Fiókkönyvtár (Budapest)	166 000 Ft

Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – IX Fiókkönyvtár (Budapest)	166 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – XI/5 Fiókkönyvtár (Budapest)	300 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – XII/1 Tagkönyvtár (Budapest)	192 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – XII/2 Fiókkönyvtár (Budapest)	75 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – XVI/1 Fiókkönyvtár (Budapest)	150 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – XVI/2 Fiókkönyvtár (Budapest)	180 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – XVIII/3 Fiókkönyvtár (Budapest)	250 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – XIX/1 Fiókkönyvtár (Budapest)	140 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – XX/2 Fiókkönyvtár (Budapest)	140 000 Ft
Gödöllői Agrártudományi Egyetem (Gödöllő)	261 000 Ft
Hegedűs Gyula Általános Iskola (Kéty)	250 000 Ft
Ibrány Városi Közművelődési Ház (Ibrány)	230 000 Ft
Juhász Gyula Városi Könyvtár (Gödöllő)	280 000 Ft
József Attila Városi Könyvtár (Zalaegerszeg)	300 000 Ft
József Attila Könyvtár (Dunaújváros)	300 000 Ft
József Attila Városi Könyvtár (Kunszentmárton)	200 000 Ft
József Attila Városi Könyvtár (Makó)	300 000 Ft
Keller Lajos Városi Könyvtár (Mindszent)	294 000 Ft
Kossuth Lajos Tudományegyetem (Debrecen)	300 000 Ft
Kovács M. Városi Művelődési Központ és Könyvtár (Hajdúszoboszló)	300 000 Ft
Kresznerics Ferenc Könyvtár (Cellödömlök)	300 000 Ft
Krúdy Gyula Városi Könyvtár (Várpalota)	300 000 Ft
Krúdy Gyula Városi Könyvtár (Szécsény)	300 000 Ft
Képes Géza Városi Könyvtár (Mátészalka)	300 000 Ft
Közművelődési és Sportközpont (Tiszaújváros)	200 000 Ft
Községi Könyvtár és Televízió (Jánosháza)	168 000 Ft
Községi Önkormányzat (Döge)	175 000 Ft
Községi Önkormányzat (Nagykörű)	200 000 Ft
Községi Önkormányzat (Visonta)	157 000 Ft
Madách Imre Városi Könyvtár (Balassagyarmat)	135 000 Ft
Mikszáth Kálmán Közművelődési Intézmény (Érsekudkert)	300 000 Ft
Mohácsi Jenő Városi Könyvtár (Mohács)	160 000 Ft
Ménfőcsanakai Petőfi Sándor Általános Művelődési Központ (Győr-Ménfőcsanak)	157 000 Ft
Művelődési Ház és Könyvtár (Abony)	172 000 Ft
Művelődési és Sportgondnokság (Fadd)	150 000 Ft
Nagyközségi Könyvtár (Kaba)	180 000 Ft
Nagyközségi Könyvtár (Körösladány)	225 000 Ft
Nagyközségi Könyvtár (Tápiószecső)	200 000 Ft
Nagyközségi Önkormányzat (Bősárkány)	150 000 Ft
Nagyközségi Önkormányzat (Taksony)	250 000 Ft
Nagyközségi Önkormányzat (Tokod)	150 000 Ft
Németh László Városi Könyvtár (Hódmezővásárhely)	300 000 Ft
Országos Széchényi Könyvtár (Budapest)	247 000 Ft
Petőfi Sándor Városi Könyvtár (Kiskunfélegyháza)	300 000 Ft
Piros Általános Iskola (Vaskút)	700 000 Ft
Polgármesteri Hivatal (Ecséd)	200 000 Ft
Polgármesteri Hivatal (Egyek)	120 000 Ft
Polgármesteri Hivatal (Kistelek)	175 000 Ft
Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kara (Piliscsaba)	280 000 Ft
Ratkó József Városi Könyvtár (Nagykálló)	240 000 Ft
Rezi Község Önkormányzata	230 000 Ft
Rábaközi Művelődési Központ (Kapuvár)	300 000 Ft
Szentlőrinc Város Önkormányzata	231 000 Ft
Szily Kálmán Városi Könyvtár (Izsák)	150 000 Ft
Széchenyi István Városi Könyvtár (Sopron)	300 000 Ft
Szücsi Községi Önkormányzat	169 000 Ft
Városi Könyvtár és Információs Központ (Kecel)	128 000 Ft
Városi Művelődési Központ és Könyvtár (Martfű)	
Városi Művelődési Központ, Könyvtár és Alapfokú Művészeti Iskola (Zalaszentgrót)	300 000 Ft
Városi Könyvtár Kht. (Szentés)	174 000 Ft
Városi Könyvtár (Tapolca)	300 000 Ft

Városi Könyvtár és Múzeum (Ajka)	150 000 Ft
Városi Könyvtár (Aszód)	55 000 Ft
Városi Könyvtár (Barcs)	300 000 Ft
Városi Könyvtár (Bonyhád)	200 000 Ft
Városi Könyvtár (Debrecen)	300 000 Ft
Városi Könyvtár (Gyál)	200 000 Ft
Városi Könyvtár (Kiskunhalas)	250 000 Ft
Városi Könyvtár (Kisvárd)	300 000 Ft
Városi Könyvtár (Monor)	150 000 Ft
Városi Könyvtár (Nagykanizsa)	134 000 Ft
Városi Könyvtár (Pécs)	300 000 Ft
Városi Könyvtár (Siklós)	300 000 Ft
Városi Könyvtár (Szentgotthárd)	175 000 Ft
Városi Könyvtár (Székesfehérvár)	300 000 Ft
Városi Könyvtár (Tamási)	185 000 Ft
Városi Könyvtár (Törökszentmiklós)	100 000 Ft
Városi Önkormányzat (Máriapócs)	220 000 Ft
Városi Önkormányzat (Nagyhalász)	92 000 Ft
Városi Önkormányzat (Tiszalök)	165 000 Ft
Vásárhelyi Pál Általános Művelődési Központ (Tiszaújváros)	300 000 Ft
Önkormányzat (Fertőszentmiklós)	150 000 Ft
Önkormányzat (Nagyharsány)	90 000 Ft
Önkormányzat (Tiszaföldvár)	200 000 Ft
Állatorvostudományi Egyetem (Budapest)	275 000 Ft
Általános Iskolai és Városi Könyvtár (Létavértes)	150 000 Ft
Általános Iskola és Óvoda (Tiszaszalka)	250 000 Ft

Közkönyvtári ellátórendszerek technikai fejlesztése

<i>Pályázó és pályázat</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Balassi Bálint Könyvtár (Salgótarján) A közkönyvtári ellátórendszerek nyilvántartásainak számítógépesítéséhez	106 000 Ft
Csorba Győző Megyei Könyvtár (Pécs) A könyvtár letéti ellátásának technikai fejlesztéséhez	120 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (Budapest) A központi ellátószolgálat gépparkjának feljavításához	400 000 Ft
Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár (Debrecen) A megyei közkönyvtári ellátórendszer fejlesztési költségeihez	400 000 Ft
Jókai Mór Városi Könyvtár (Pápa) A központi ellátórendszer számára számítógép beszerzéséhez	106 000 Ft
József Attila Városi Könyvtár (Zalaegerszeg) A könyvtári ellátórendszer nyilvántartásainak számítógépesítésére	220 000 Ft
Katona Lajos Városi Könyvtár (Vác) A könyvtári ellátórendszer számítógépesítésére	200 000 Ft
Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár (Győr) Az ellátórendszer nyilvántartásainak számítógépesítéséhez	400 000 Ft
Kresznerics Ferenc Könyvtár (Celldömölk) A kemenesaljai könyvtári ellátórendszer digitális alapozású fejlesztési költségeihez	175 000 Ft
Megyei és Városi Könyvtár (Kaposvár) A megyei könyvtári ellátórendszer állomány-nyilvántartásainak technikai fejlesztéséhez	225 000 Ft
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Könyvtárak Egyesülés (Nyíregyháza) A megyei dokumentum-ellátórendszer nyilvántartásának korszerűsítésére	440 000 Ft
Szakszervezetek Nógrád Megyei Könyvtára (Salgótarján) Számítógép vásárlása és felújítása céljaira	150 000 Ft

Városi Könyvtár és Múzeum (Tapolca) Hordozható számítógép beszerzéséhez	200 000 Ft
Városi Könyvtár (Devecser) A városi könyvtár ellátórendszerének számítógépesítésére	294 000 Ft
Városi Könyvtár (Nagykanizsa) A városi könyvtár által működtetett könyvtári ellátórendszer számítógépesítéséhez	245 000 Ft
Városi Könyvtár (Siklós) A városi könyvtár ellátórendszere számítógépes nyilvántartásának kialakításához	300 000 Ft

Könyvtárismertető és könyvtárhasználati kiadványok megjelentetése

<i>Pályázó és pályázat</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Arany János Városi Könyvtár (Kisújszállás) Könyvtárismertető kiadvány készítésére	300 000 Ft
Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár (Marcali) A Marcali Könyvtárkalauz kiadásához	180 000 Ft
Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár (Szombathely) Könyvtárhasználati tájékoztató kiépítéséhez	300 000 Ft
Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár (Eger) Nyomatott könyvtári tájékoztató előállítására	150 000 Ft
Chernel Kálmán Városi Könyvtár (Kőszeg) Nyomatott könyvtárismertető kiadásához leprellőszertű kivitelben	58 000 Ft
Csorba Győző Megyei Könyvtár (Pécs) Könyvtárismertető kiadvány tervezési és előállítási költségeire	170 000 Ft
Deák Ferenc Megyei Könyvtár (Zalaegerszeg) A zalai könyvtári Minerva kiadásához	150 000 Ft
Dr Bendefy László Városi Könyvtár (Vasvár) A könyvtár tevékenységének és szolgáltatásainak propagálásához hagyományos kiadványok és web oldal segítségével	300 000 Ft
Eötvös Loránd Tudományegyetem (Budapest) Könyvtári ismertető és képeslap kiadására	400 000 Ft
Faludi Ferenc Városi Könyvtár (Körmend) Könyvtárismertető füzet kiadásához	150 000 Ft
Fejér György Városi Könyvtár (Keszthely) Nyomatott, audio-vizuális és elektronikus könyvtárismertetőlc kiépítéséhez	200 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (Budapest) Nyomatott és elektronikus könyvtárismertetőlc előállítására	700 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár – VII/1. Fiókkönyvtár (Budapest) A speciális gyűjtemények nyomatott és elektronikus használati ismertetőjéhez	250 000 Ft
Informatikai és Könyvtári Szövetség (Budapest) A szövetség feladatait, szervezetét és tevékenységét ismertető kiadvány költségeire	300 000 Ft
Janus Pannonius Tudományegyetem (Pécs) Illusztrált, nyomatott könyvtárismertető kiadásához több nyelven	200 000 Ft
Jókai Mór Városi Könyvtár (Pápa) A városi könyvtár ismertetőjéhez nyomatott és elektronikus formában	300 000 Ft
Katona József Megyei Könyvtár (Kecskemét) A könyvtári tájékoztató rendszer kiépítéséhez	800 000 Ft
Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem (Budapest) A központi könyvtár ismertető kiadványsorozatának és könyvtárhasználati eszközeinek előállítására	600 000 Ft

Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár (Győr) Könyvtárismertető kiadásához	300 000 Ft
Kodolányi János Főiskola (Székesfehérvár) Könyvtárismertető anyagok készítéséhez	200 000 Ft
Kossuth Lajos Tudományegyetem (Debrecen) Az egyetemi és nemzeti könyvtár magyar, angol nyelvű könyvtári kalauza megjelentetésére*	800 000 Ft
Magyar Képzőművészeti Főiskola (Budapest) A főiskola könyvtárában igénybe vehető állomány és szolgáltatások ismertetése céljából	350 000 Ft
Magyar Könyvtárosok Egyesülete (Budapest) Az egyesület honlapjának és tájékoztató kiadványainak elkészítéséhez	350 000 Ft
Mogyoróssy János Városi Könyvtár (Gyula) Friss könyvtárismertető költségeire	200 000 Ft
Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára (Budapest) Könyvtárismertető és könyvtárhasználati útmutató kiadásához magyar és angol nyelven	300 000 Ft
Művelődési Központ és Könyvtár (Oroszlány) Elektronikus könyvtárismertető készítéséhez	300 000 Ft
Neumann János Kulturális Szolgáltató Kht. (Budapest) A Neumann János digitális könyvtár digitális ismertetőjéhez	300 000 Ft
Németh László Városi Könyvtár (Hódmezővásárhely) A gyermekkönyvtár elektronikus könyvtárismertetőjének elkészítéséhez	300 000 Ft
Népek Barátsága Közművelődési és Iskolai Könyvtár (Battonya) Nyomatott könyvtárismertető kiadvány elkészítéséhez	200 000 Ft
Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (Budapest) Az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár könyvtári és informatikai tevékenységét bemutató referenciafilm költségeire	500 000 Ft
Országos Idegennyelvű Könyvtár (Budapest) A tájékoztató az Országos Idegennyelvű Könyvtár használatáról és szolgáltatásairól című füzet nyomdai előállításának költségéhez	200 000 Ft
Országos Széchényi Könyvtár (Budapest) Elektronikus könyvtárismertető és használati útmutató készítéséhez	400 000 Ft
PATE Állattenyésztési Kar (Kaposvár) Könyvtárismertető és könyvtárhasználati kiadvány készítésére	200 000 Ft
Petőfi Sándor Városi Könyvtár (Kiskunfélegyháza) A városi könyvtár könyvtárismertető kiadványainak költségeihez	150 000 Ft
Polgármesteri Hivatal (Csaroda) Nyomatott könyvtárismertető és könyvtárhasználati szabályzat készítésére	50 000 Ft
Polgármesteri Hivatal (Tiszafüred) Könyvtárismertető kiadvány megjelentetéséhez	200 000 Ft
Somogyi Könyvtár (Szeged) A városi hálózat korszerű megjelenéséhez	150 000 Ft
Színes képekkel illusztrált ismertető publikálására	300 000 Ft
Soproni Egyetem Könyvtári bulletin bővített kiadásához	250 000 Ft
Városi Művelődési Központ és Könyvtár (Zalaszentgrót) Nyomatott könyvtárismertető előállításához	100 000 Ft
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár (Székesfehérvár) Könyvtárismertető kiadásához	200 000 Ft
Városi Könyvtár (Bonyhád) Könyvtárismertető és könyvtárhasználati útmutató kiadásához	150 000 Ft

Városi Könyvtár (Cegléd) Nyomatott könyvtárismertető és könyvtárhasználati kiadvány előállítására	150 000 Ft
Városi Könyvtár (Kiskunhalas) Nyomatott és audiovizuális könyvtárismertető és könyvtárhasználati kiadványok előállítására	200 000 Ft
Városi Könyvtár (Kisvárd) Multimédiás könyvtárismertető előállításához	80 000 Ft
Városi Könyvtár (Szentgotthárd) Könyvtárismertető és könyvtárhasználati kiadványok előállítására	200 000 Ft
Városi Könyvtár (Vásárosnamény) Elektronikus és nyomtatott könyvtárismertető előállításához	150 000 Ft
Városi Művelődési Központ (Veszprém) Könyvtárismertető kiadvány elkészítésére	50 000 Ft

Könyvtári arculatterv tervezése és kivitelezése

Pályázó és pályázat *Megítélt összeg*

Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár (Szombathely) A könyvtár emblémájának megtervezéséhez	100 000 Ft
Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem (Budapest) A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Könyvtára arculattervének tervezetése és kivitelezése céljaira	360 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (Budapest) Az észak-pesti régió arculatának további alakításához	350 000 Ft
Verseghy Ferenc Könyvtár (Szolnok) A könyvtár arculattervének elkészítése és kivitelezése céljaira	750 000 Ft
Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár (Budapest) Az Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár arculatába illeszkedő mobil kiállítási táblák költségeihez	300 000 Ft
Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum (Budapest) Az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum arculattervének költségeihez	400 000 Ft
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár (Székesfehérvár) Könyvtári arculatterv keretében a könyvtári logo elkészítésére	820 000 Ft

Országos Könyvtári Napok programjai és eseményei

Pályázó és pályázat *Megítélt összeg*

Balassi Bálint Megyei Könyvtár (Salgótarján) Országos Könyvtári Napok összehangolt Nógrád megyei programjához	800 000 Ft
Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár (Eger) Országos Könyvtári Napok rendezésére	450 000 Ft
Békés Megyei Könyvtár (Békéscsaba) Az 1999. évi Békés Megyei Őszi Könyvtári Napok megszervezéséhez	800 000 Ft
Csorba Győző Megyei Könyvtár (Pécs) A Baranya Megyei Könyvtári Napok megyei koordinálásához	200 000 Ft
Deák Ferenc Megyei Könyvtár (Zalaegerszeg) Az Országos Könyvtári Napok Zala megyei rendezvényeinek költségeihez	423 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár (Budapest) A Fővárosi Könyvtári Napok megszervezéséhez	1 500 000 Ft
Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár (Debrecen) Őszi Könyvtári Hetek rendezvénysorozatának lebonyolítására	400 000 Ft

II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár (Miskolc) Könyvtári napok megszervezéséhez Borsod-Abaúj-Zemplén megyében	500 000 Ft
Illyés Gyula Megyei Könyvtár (Szekszárd) Az Országos Könyvtári Napok szervezéséhez Tolnában	420 000 Ft
Informatikai és Könyvtári Szövetség (Budapest) Az Országos Könyvtári Napok nyitó rendezvényének költségeihez	1 500 000 Ft
Verseghy Ferenc Könyvtár (Szolnok) A megyei könyvtári napok programjához	800 000 Ft
Katona József Megyei Könyvtár (Kecskemét) Az Országos Könyvtári Napok Bács-Kiskun megyei rendezvényeihez	889 000 Ft
Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár (Győr) Könyvtári hét szervezéséhez Győr-Moson-Sopron megyében	534 000 Ft
Megyei és Városi Könyvtár (Kaposvár) Az őszi könyvtári napok összehangolt megyei programjához	480 000 Ft
Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár (Nyíregyháza) A könyvtári napok megyei programjához	200 000 Ft
Somogyi Könyvtár (Szeged) Csongrád megyei könyvtári napok rendezvénysorozatához	663 000 Ft
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár (Székesfehérvár) Az Országos Könyvtári Napok Fejér megyei rendezvényeihez	350 000 Ft

Nemzetközi kapcsolatok

<i>Pályázó és pályázat</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Békés Megyei Könyvtár (Békéscsaba) A Listed Távoktatási Projekt folytatásához	1 000 000 Ft
DATE Mezőgazdasági Főiskolai Kar (Hódmezővásárhely) Nemzetközi oktatási együttműködés lebonyolításához	350 000 Ft
Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár (Debrecen) A Publica Cee Projekt kiterjesztési költségeihez	1 300 000 Ft
Országgyűlési Könyvtár (Budapest) Az Európa Parlament által kifejlesztett Eurovoc Tezaurusz honosításának 2. lépcsőjéhez	400 000 Ft
Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum (Budapest) Schola-Orbis számítógépes iskolatörténeti adattár kiépítéséhez a magyarországi és a határon túli magyar könyvtárak együttműködésével	1 000 000 Ft
Országos Széchényi Könyvtár (Budapest) Egy nemzetközi együttműködésben készülő többnyelvű könyvtári terminológiai szótár munkálatainak költségeihez	700 000 Ft

Összesen: 146 302 500 Ft

**Ramháb Mária s. k.,
a Könyvtári Szakmai Kollégium
vezetője**

* Egyes kollégiumi tagok érdekeltsége miatt – az összeférhetetlenséget kiküszöbölendő – a támogatás odaítélése minősített többséggel történt.

**A „Könyvtárpártoló Önkormányzat – 1999” cím
és a címmel járó
támogatások nyertesei**

KÖZSÉGEK:

I. helyezett: 1.000.000,- Ft

Bük (VAS)
Kállósején (SZB)
Zalaszentbalázs (ZA)

II. helyezett: 800.000,- Ft

Jászkisér (JNS)
Dunavecse (BÁCS)
Piliscsév (KO)

III. helyezett: 600.000,- Ft

Hort (HE)
Kölked (BAR)
Zamárdi (SO)

IV. helyezett: 500.000,- Ft

Nemeskeresztúr (VAS)
Szepetnek (ZA)

Összesen: 8.200.000,- Ft

VÁROSOK:

I. helyezett: 1.000.000,- Ft

Bóly (BAR)
Lengyeltóti (SO)

II. helyezett: 800.000,- Ft

Dunakeszi (PEST)
Lajosmizse (BÁCS)

III. helyezett: 600.000,- Ft

Csorna (GY)
Tamási (TO)

Összesen: 4.800.000,- Ft

KÜLÖNDÍJAK (300.000,- Ft):

Községek:
1. Lickóvadamos (ZA)
2. Milejszeg (ZA)
3. Perkáta (FE)

Városok:
1. Bicske (FE)
2. Gyöngyös (HE)
3. Kecel (BÁCS)

4. Pinkaminszent (VAS)	4. Kiskunmajsa (BÁCS)
5. Rum (VAS)	5. Nagykanizsa (ZA)
6. Törtel (PEST)	6. Sárvár (VAS)
7. Velence (FE)	
8. Villány (BAR)	

Összesen: 4.200.000,- Ft

KÜLÖNDÍJAK (100.000,- Ft):

1. Beled (GY)	15. Nagykörü (JNS)
2. Bócs (BAZ)	16. Nyékládháza (BAZ)
3. Ecseg (NÓ)	17. Pacsa (ZA)
4. Ercsi (FE)	18. Pilisszántó (PEST)
5. Feldebrő (HE)	19. Potyond (GY)
6. Görgeteg (SO)	20. Ricse (BAZ)
7. Hegyfalú (VAS)	21. Sarkadkeresztúr (BÉ)
8. Jánosháza (VAS)	22. Surd (ZA)
9. Kálló (NÓ)	23. Szászberek (JNS)
10. Kótaj (SZB)	24. Tápiószecső (PEST)
11. Mátraderecske (HE)	25. Tiszatenyő (JNS)
12. Nagybjom (SO)	26. Úllés (CS)
13. Nagyhegyes (HB)	27. Vaskút (BÁCS)
14. Nagyigmánd (KO)	28. Zalakomár (ZA)

Összesen: 2.800.000,- Ft

Mindösszesen: 20.000.000,- Ft

A pályázati kiírás szerinti helyezéssel 11 község és 6 város, 13 millió Ft összeggel. Különdíjak: 300 ezer forintos támogatással 8 község és 6 város, 100 ezer forintos támogatással 28 község.

Mindösszesen: 59 település 20 millió Ft értékben. Pályázott összesen: 431 település.

Budapest, 1999. június 30.

A „Koncepció az országos könyvtári, múzeumi, levéltári és közművelődési információs hálózat fejlesztése” című pályázat eredménye

<i>Intézménynév</i>	<i>Város</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Ady Endre Általános Művelődési Központ Könyvtára	Nádudvar	500 000 Ft
Alapítvány a Bács-Kiskun Megyei Könyvtárért	Kecskemét	3 000 000 Ft
Állatorvostudományi Egyetem	Budapest	2 000 000 Ft
Arany János Városi Könyvtár	Kisújszállás	600 000 Ft
Babits Mihály Városi Könyvtár	Esztergom	600 000 Ft
Balassi Bálint Megyei Könyvtár	Salgótarján	2 000 000 Ft
Bartók Béla Művelődési Központ és Könyvtár	Sarkad	700 000 Ft
Békés Megye Képviselő-testülete Megyei Könyvtára	Békéscsaba	3 000 000 Ft
Békés Város Önkormányzata	Békés	800 000 Ft
Berzsenyi Dániel Megyei Könyvtár	Szombathely	3 500 000 Ft
Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola Könyvtára	Szombathely	1 500 000 Ft
Berzsenyi Dániel Városi Könyvtár	Marcali	700 000 Ft
Bicske Városi Önkormányzat	Bicske	600 000 Ft
Bródy Sándor Könyvtár	Eger	2 500 000 Ft
Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára	Budapest	7 500 000 Ft
Budapesti Műszaki Egyetem Könyvtár és Tájékoztatói Központ	Budapest	4 000 000 Ft
Ceglédi Városi Könyvtár	Cegléd	800 000 Ft
Chernel Kálmán Városi Könyvtár	Kőszeg	228 000 Ft
Comenius Tanítóképző Főiskola	Sárospatak	800 000 Ft
Csokonai Vitéz Tanítóképző Főiskola Könyvtára	Kaposvár	800 000 Ft
Csorba Győző Megyei Könyvtár	Pécs	2 500 000 Ft
Csuka Zoltán Városi Könyvtár	Érd	800 000 Ft
Deák Ferenc Megyei Könyvtár	Zalaegerszeg	3 000 000 Ft
Debreceni Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Könyvtára	Nyíregyháza	100 000 Ft
Debreceni Orvostudományi Egyetem Kenézy Könyvtára	Debrecen	2 000 000 Ft
Debreceni Városi Könyvtár	Debrecen	1 500 000 Ft
Dr. Bendefy László Városi Könyvtár	Vasvár	600 000 Ft
Dunakeszi Városi Könyvtár	Dunakeszi	600 000 Ft
Egressy Béni Művelődési Központ és Könyvtár - könyvtár	Kazincbarcika	800 000 Ft
Eötvös József Főiskola Könyv- és Médiatár	Baja	500 000 Ft
Eötvös Károly Megyei Könyvtár	Veszprém	3 000 000 Ft
Eötvös Loránd Tudományegyetem Központi Könyvtára	Budapest	6 200 000 Ft
Erkel Ferenc Általános Művelődési Központ	Gyula	300 000 Ft
Eszterházy Károly Tanárképző Főiskola Központi Könyvtára	Eger	1 000 000 Ft
Evangélikus Hittudományi Egyetem	Budapest	2 000 000 Ft
Faludi Ferenc Városi Könyvtár	Körmend	600 000 Ft
Fejér György Városi Könyvtár	Keszthely	1 200 000 Ft
Főszékesegyházi Könyvtár	Esztergom	2 000 000 Ft
Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár	Budapest	7 000 000 Ft

<i>Intézménynév</i>	<i>Város</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Gárdony Város Önkormányzata	Gárdony	500 000 Ft
Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola Központi Könyvtára	Kecskemét	1 500 000 Ft
Gödöllői Agrártudományi Egyetem Központi Könyvtára	Gödöllő	2 000 000 Ft
Gönczi Ferenc Általános Művelődési Központ	Zalaegerszeg	800 000 Ft
Hajdú-Bihar Megyei Könyvtár	Debrecen	3 000 000 Ft
Haynal Imre Egészségtudományi Egyetem Központi Könyvtára	Budapest	4 000 000 Ft
Hylid Viktor Városi Könyvtár	Szolnok	800 000 Ft
Huszár Gál Városi Könyvtár	Mosonmagyaróvár	1 000 000 Ft
II. Rákóczi Ferenc Megyei Könyvtár	Miskolc	2 000 000 Ft
Illyés Gyula Megyei Könyvtár	Szekszárd	2 000 000 Ft
Illyés Gyula Pedagógiai Főiskola Könyvtára	Szekszárd	1 500 000 Ft
Jász Nagykun Szolnok Megyei Versey Ferenc Könyvtár	Szolnok	6 000 000 Ft
Jókai Mór Városi Könyvtár (Komárom)	Komárom	700 000 Ft
Jókai Mór Városi Könyvtár (Pápa)	Pápa	1 000 000 Ft
József Attila Könyvtár (Dunaújváros)	Dunaújváros	800 000 Ft
József Attila Megyei Könyvtár	Tatabánya	2 500 000 Ft
József Attila Tudományegyetem	Szeged	6 000 000 Ft
József Attila Tudományegyetem Szegedi Élelmiszeripari Főiskolai Kar SZFSZ Tagintézménye Könyvtára	Szeged	1 300 000 Ft
József Attila Városi Könyvtár (Komló)	Komló	700 000 Ft
József Attila Városi Könyvtár (Makó)	Makó	800 000 Ft
József Attila Városi Könyvtár (Zalaegerszeg)	Zalaegerszeg	800 000 Ft
Kalocsai Főszékesegyházi Könyvtár	Kalocsa	800 000 Ft
Katona Lajos Városi Könyvtár Vác	1 200 000 Ft	
Kecskeméti Tanítóképző Főiskola Könyvtára	Kecskemét	600 000 Ft
Képes Géza Városi Könyvtár	Mátészalka	900 000 Ft
Kereskedelmi és Gazdasági Főiskola	Szolnok	1 500 000 Ft
Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Főiskola Központi Könyvtára	Budapest	500 000 Ft
Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Kertészeti Főiskolai Kar	Kecskemét	1 000 000 Ft
Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Központi Könyvtár és Levéltár	Budapest	3 000 000 Ft
Kisfaludy Károly Megyei Könyvtár	Győr	1 000 000 Ft
Kiskunhalas Város Képviselő-testületének Városi Könyvtára	Kiskunhalas	700 000 Ft
Kodolányi János Főiskola	Székesfehérvár	1 000 000 Ft
Kossuth Lajos Tudományegyetem Egyetemi és Nemzeti Könyvtár	Debrecen	500 000 Ft
Kresznerics Ferenc Könyvtár	Celldömök	600 000 Ft
Krúdy Gyula Városi Könyvtár	Szécsény	700 000 Ft
Krúdy Gyula Városi Könyvtár	Várpalota	800 000 Ft
Külkereskedelmi Főiskola Könyvtára	Budapest	1 000 000 Ft
Madách Imre Városi Könyvtár	Balassagyarmat	900 000 Ft
Magyar Képzőművészeti Főiskola	Budapest	4 500 000 Ft
Magyar Országos Közös Katalógus Egyesület (MOKKA)	Budapest	4 000 000 Ft
Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára	Budapest	8 250 000 Ft
Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége	Budapest	1 000 000 Ft
Martincsevics Károly Városi Könyvtár	Csorna	700 000 Ft
Megyei és Városi Könyvtár (Kaposvár)	Kaposvár	2 500 000 Ft
Miskolci Egyetem Dunaújvárosi Főiskolai Kar Könyvtára	Dunaújváros	800 000 Ft
Miskolci Egyetem Központi Könyvtára	Miskolc	
	Egyetemváros	2 000 000 Ft
Miskolci Városi Könyvtár	Miskolc	1 000 000 Ft

<i>Intézménynév</i>	<i>Város</i>	<i>Megítélt összeg*</i>
Modern Üzleti Tudományok Főiskolája Könyvtára	Tatabánya	800 000 Ft
Mogyoróssy János Városi Könyvtár	Gyula	500 000 Ft
Mohácsi Jenő Városi Könyvtár	Mohács	600 000 Ft
Móricz Zsigmond Könyvtár és Közösségi Ház	Mezőtúr	700 000 Ft
Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár	Nyíregyháza	2 000 000 Ft
Móricz Zsigmond Városi Művelődési Ház és Könyvtár Könyvtár	Fehérgyarmat	700 000 Ft
Nadányi Zoltán Művelődési Központ Sinka István Könyv- tára	Berettyóújfalú	300 000 Ft
Németh László Városi Könyvtár	Hódmezővásárhely	1 000 000 Ft
Neumann János Kulturális Szolgáltató Közhasznú Tár- saság	Budapest	10 000 000 Ft
Nyírbátor Városi Önkormányzat Városi Könyvtár	Nyírbátor	800 000 Ft
Orosháza Városi Önkormányzat Városi Könyvtára	Orosháza	500 000 Ft
Országos Idegennyelvű Könyvtár	Budapest	2 000 000 Ft
Országos Műszaki Információs Központ és Könyvtár	Budapest	5 400 000 Ft
Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum	Budapest	5 700 000 Ft
Országos Széchényi Könyvtár	Budapest	15 000 000 Ft
Országgyűlés Hivatala Országgyűlési Könyvtár	Budapest	3 000 000 Ft
Pannon Agrártudományi Egyetem	Keszthely	3 000 000 Ft
Pannon Agrártudományi Egyetem Állattenyésztési Kar Könyvtára	Kaposvár	1 000 000 Ft
Pécsi Orvostudományi Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Kaposvári Tagozatának Könyvtára	Kaposvár	600 000 Ft
Pécsi Orvostudományi Egyetem Központi Könyvtára	Pécs	1 000 000 Ft
Pécsi Városi Könyvtár	Pécs	900 000 Ft
Pénzügyi és Számviteli Főiskola Központi Könyvtára	Budapest	1 000 000 Ft
Pénzügy és Számviteli Főiskola Salgótarjáni Intézete Könyvtár	Salgótarján	800 000 Ft
Pénzügyi és Számviteli Főiskola Zalaegerszegi Intézet	Zalaegerszeg	345 000 Ft
Pest Megyei Könyvtár	Szentendre	3 000 000 Ft
Petőfi Sándor Közművelődési Szolgáltató Intézet és Vá- rosi Könyvtár	Kiskőrös	500 000 Ft
Petőfi Sándor Városi Könyvtár	Kiskunfélegyháza	500 000 Ft
Radó Antal Városi Könyvtár	Mór	700 000 Ft
Ratkó József Városi Könyvtár	Nagykálló	700 000 Ft
Semmelweis Orvostudományi Egyetem	Budapest	4 000 000 Ft
Somogyi-könyvtár	Szeged	4 000 000 Ft
Soproni Egyetem Földmérési és Földrendezői Főiskolai Kar Könyvtára	Székesfehérvár	800 000 Ft
Soproni Egyetem Központi Könyvtára	Sopron	2 000 000 Ft
Sylvester János Könyvtár	Sárvár	500 000 Ft
Szabó Károly Városi Könyvtár	Nagykőrös	700 000 Ft
Szakszervezetek Nógrád Megyei Könyvtára	Salgótarján	500 000 Ft
Szakszervezetek Zala Megyei Könyvtára	Zalaegerszeg	500 000 Ft
Szarvas Város Önkormányzata	Szarvas	700 000 Ft
Széchenyi István Főiskola	Győr	1 000 000 Ft
Széchenyi István Városi Könyvtár	Sopron	800 000 Ft
Szegedi Hittudományi Főiskola Könyvtára	Szeged	1 000 000 Ft
Szeghalom Város Önkormányzata	Szeghalom	600 000 Ft
Tata Város Önkormányzat Móricz Zsigmond Könyvtára	Tata	700 000 Ft
Tolna Városi Művelődési Központ és Könyvtár	Tolna	500 000 Ft
Városi Könyvtár (Aszód)	Aszód	600 000 Ft
Városi Könyvtár (Balmazújváros)	Balmazújváros	500 000 Ft
Városi Könyvtár (Barcs)	Barcs	700 000 Ft
Városi Könyvtár (Bonyhád)	Bonyhád	600 000 Ft

<i>Intézménynév</i>	<i>Város</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Városi Könyvtár (Devecser)	Devecser	700 000 Ft
Városi Könyvtár (Dombóvár)	Dombóvár	600 000 Ft
Városi Könyvtár (Füzesabony)	Füzesabony	800 000 Ft
Városi Könyvtár (Győr)	Győr	800 000 Ft
Városi Könyvtár (Hajdúböszörmény)	Hajdúböszörmény	700 000 Ft
Városi Könyvtár (Kiskunmajsa)	Kiskunmajsa	600 000 Ft
Városi Könyvtár (Kistelek)	Kistelek	700 000 Ft
Városi Könyvtár (Kisvárd)	Kisvárd	700 000 Ft
Városi Könyvtár (Lajosmizse)	Lajosmizse	700 000 Ft
Városi Könyvtár (Lenti)	Lenti	600 000 Ft
Városi Könyvtár (Mezőkövesd)	Mezőkövesd	600 000 Ft
Városi Könyvtár (Nagykanizsa)	Nagykanizsa	1 000 000 Ft
Városi Könyvtár (Ózd)	Ózd	900 000 Ft
Városi Könyvtár (Paks)	Paks	577 000 Ft
Városi Könyvtár (Sátoraljaújhely)	Sátoraljaújhely	600 000 Ft
Városi Könyvtár (Siklós)	Siklós	600 000 Ft
Városi Könyvtár (Siófok)	Siófok	700 000 Ft
Városi Könyvtár (Szentgotthárd)	Szentgotthárd	400 000 Ft
Városi Könyvtár (Tab)	Tab	600 000 Ft
Városi Könyvtár (Tamási)	Tamási	800 000 Ft
Városi Könyvtár (Tatabánya)	Tatabánya	500 000 Ft
Városi Könyvtár (Tiszakécske)	Tiszakécske	300 000 Ft
Városi Könyvtár (Tiszaújváros)	Tiszaújváros	700 000 Ft
Városi Könyvtár (Törökszentmiklós)	Törökszentmiklós	700 000 Ft
Városi Könyvtár (Vásárosnamény)	Vásárosnamény	700 000 Ft
Városi Könyvtár Kht. (Szentes)	Szentes	800 000 Ft
Városi Közművelődési Könyvtár (Nagyatád)	Nagyatád	700 000 Ft
Városi Művelődési Központ Könyvtár és Alapfokú Művelődési Iskola	Zalaszentgrót	300 000 Ft
Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal (Balatonboglár)	Balatonboglár	600 000 Ft
Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatal (Tiszalök könyvtár)	Tiszalök	700 000 Ft
Városi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala (Tiszafüred)	Tiszafüred	700 000 Ft
Veszprémi Egyetem Központi Könyvtára	Veszprém	3 000 000 Ft
VÖK Polgármesteri Hivatal (Mezőberény)	Mezőberény	700 000 Ft
Vörösmarty Mihály Megyei Könyvtár	Székesfehérvár	3 000 000 Ft
Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem	Budapest	1 500 000 Ft
Zsámbéki Katolikus Tanítóképző Főiskola Könyvtára	Zsámbék	800 000 Ft
A Művelődés Háza Sárospatak	Sárospatak	400 000 Ft
A Szabadművelődés Háza	Székesfehérvár	500 000 Ft
Ady Endre Művelődési Ház	Miskolc	350 000 Ft
Almássy Téri Szabadidőközpont	Budapest	700 000 Ft
Angyalföldi József Attila Művelődési Központ	Budapest	700 000 Ft
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közművelődési Szakmai Tanácsadó és Szolgáltató Intézete	Kecskemét	1 500 000 Ft
Bánhidai Puskin Művelődési Ház	Tatabánya	200 000 Ft
Baranya Megyei Kulturális és Idegenforgalmi Központ	Pécs	2 700 000 Ft
Bartók Béla Megyei Művelődési Központ	Győr	2 000 000 Ft
Bartók Béla Művelődési Központ	Mohács	300 000 Ft
Bartók Béla Művelődési Központ	Nagykát	150 000 Ft
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai és Közművelődési Intézet	Miskolc	4 000 000 Ft
Budapest Főváros XXIII. ker. Soroksár Önkormányzatának Táncsics Mihály Művelődési Háza	Budapest	300 000 Ft
Budapesti Művelődési Központ	Budapest	1 900 000 Ft

<i>Intézménynév</i>	<i>Város</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Bükk Művelődési és Vendéglátó Ház	Ózd	200 000 Ft
Csenger Város Önkormányzat Művelődési Központ és Könyvtár	Csenger	300 000 Ft
Csokonai Művelődési Központ	Komárom	300 000 Ft
Csokonai Művelődési Központ (Budapest)	Budapest	200 000 Ft
Derkovits Művelődési Központ Tiszaújváros	200 000 Ft	
Egressy Béni Művelődési Központ és Könyvtár Művelődési Ház	Kazincbarcika	250 000 Ft
Esze Tamás Városi Művelődési Központ	Vásárosnamény	300 000 Ft
Fülep Lajos Művelődési és Sportközpont	Pécsvárad	200 000 Ft
Goldmark Károly Művelődési Központ	Keszthely	345 000 Ft
Görög Demeter Művelődési Ház	Hajdúdorog	300 000 Ft
Grassalkovich Művelődési Központ	Hatvan	550 000 Ft
Ifjúsági és Szabadidő Ház	Miskolc	400 000 Ft
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Művelődési és Ifjúsági Szolgálat	Szolnok	2 700 000 Ft
Jókai Mór Művelődési Központ	Pápa	300 000 Ft
József Attila Művelődési Központ (Battonya)	Battonya	300 000 Ft
József Attila Művelődési Központ (Salgótarján)	Salgótarján	400 000 Ft
Jurisics-vár Művelődési Központ és Várszínház	Kőszeg	300 000 Ft
Kemenesaljai Művelődési Központ	Celldömök	300 000 Ft
Kisvárdai Várszínház és Művészetek Háza	Kisvárd	300 000 Ft
Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat	Tatabánya	900 000 Ft
Kossuth Lajos Művelődési Központ (Sárvár)	Sárvár	400 000 Ft
Kossuth Lajos Művelődési Központ (Sátoraljaújhely)	Sátoraljaújhely	400 000 Ft
Kölcsey Ferenc Megyei és Városi Művelődési Központ	Debrecen	2 700 000 Ft
Madách Imre Művelődési Központ	Vác	300 000 Ft
Magyar Művelődési Intézet	Budapest	10 000 000 Ft
Marczibányi téri Művelődési Központ	Budapest	300 000 Ft
Mátra Művelődési Központ	Gyöngyös	450 000 Ft
Megyei Közművelődési Intézet	Veszprém	1 929 000 Ft
Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ	Zalaegerszeg	2 700 000 Ft
Megyei Művelődési és Ifjúsági Központ (Szombathely)	Szombathely	2 700 000 Ft
Megyei Művelődési Központ	Eger	2 700 000 Ft
Megyei Művelődési Központ	Székesfehérvár	2 700 000 Ft
Megyei Pedagógiai, Közművelődési Intézet és Továbbképző Központ	Nyíregyháza	1 400 000 Ft
Mikszáth Kálmán Művelődési Központ	Balassagyarmat	400 000 Ft
Móricz Zsigmond Városi Művelődési Ház és Könyvtár Művelődési Ház	Fehérgyarmat	300 000 Ft
Művelődési Ház és Színház	Szentgotthárd	300 000 Ft
Művelődési Ház	Vasvár	300 000 Ft
Művelődési Ház Mezőkövesd	Mezőkövesd	300 000 Ft
Művelődési Ház Tokaj	Tokaj	300 000 Ft
Művelődési Központ	Püspökladány	300 000 Ft
Nadányi Zoltán Művelődési Központ	Berettyóújfalú	300 000 Ft
Nagy László Városi Művelődési Központ	Ajka	400 000 Ft
Nógrád Megyei Közművelődési és Turisztikai Intézet	Salgótarján	2 700 000 Ft
Öreghegy és Felsővárosi Közösségi Ház	Székesfehérvár	400 000 Ft
Pécsi Kulturális Központ	Pécs	900 000 Ft
Pest Megyei Közművelődési Információs Központ	Budapest	2 362 000 Ft
Petőfi Csarnok Fővárosi Ifjúsági Szabadidő Központ	Budapest	1 000 000 Ft
Petőfi Művelődési Központ	Orosháza	300 000 Ft
Petőfi Sándor Városi Művelődési Központ	Győr	300 000 Ft
Rózsa Művelődési Ház	Budapest	1 900 000 Ft
Siklósi Művelődési Központ	Siklós	300 000 Ft

<i>Intézménynév</i>	<i>Város</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Sólyom László Művelődési Központ	Lenti	300 000 Ft
Somogy Megyei Művelődési Központ	Kaposvár	669 000 Ft
Szegedi Nemzetiségi Önkormányzatok Társulása Nemzetiségek Háza	Szeged	300 000 Ft
Szentesi Művelődési Központ	Szentes	300 000 Ft
Tolna Megyei Közművelődési és Idegenforgalmi Központ	Szekszárd	2 700 000 Ft
Városi Kulturális Központ (Marcali)	Marcali	300 000 Ft
Városi Művelődési és Ifjúsági Központ (Körmend)	Körmend	300 000 Ft
Városi Művelődési Ház (Tiszaföldvár)	Tiszaföldvár	345 000 Ft
Városi Művelődési Központ (Mátészalka)	Mátészalka	300 000 Ft
Városi Művelődési Központ (Veszprém)	Veszprém	600 000 Ft
Városi Művelődési Központ (Zirc)	Zirc	300 000 Ft
Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltára	Kecskemét	2 900 000 Ft
Baranya Megyei Levéltár	Pécs	2 100 000 Ft
Békés Megyei Levéltár	Gyula	1 800 000 Ft
Budapest Főváros Levéltára	Budapest	4 900 000 Ft
Csongrád Megyei Levéltár	Szeged	2 000 000 Ft
Fejér Megyei Levéltár	Székesfehérvár	2 000 000 Ft
Győr-Moson-Sopron Megye Soproni Levéltára	Sopron	900 000 Ft
Hajdú-Bihar Megyei Levéltár	Debrecen	1 000 000 Ft
Heves Megyei Levéltár	Eger	1 000 000 Ft
Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Levéltár	Szolnok	800 000 Ft
Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat Levéltára	Esztergom	2 000 000 Ft
Magyar Országos Levéltár	Budapest	9 700 000 Ft
Nógrád Megyei Levéltár	Salgótarján	1 300 000 Ft
Pest Megyei Levéltár	Budapest	1 200 000 Ft
Somogy Megyei Levéltár	Kaposvár	3 500 000 Ft
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Levéltára	Nyíregyháza	2 200 000 Ft
Tolna Megyei Önkormányzat Levéltára	Szekszárd	2 000 000 Ft
Vas Megyei Levéltár	Szombathely	1 800 000 Ft
Veszprém Megyei Levéltár	Veszprém	1 900 000 Ft
Zala Megyei Levéltár	Zalaegerszeg	2 000 000 Ft
Bakonyi Természettudományi Múzeum	Zirc	1 200 000 Ft
Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága (Janus Pannónius Múzeum)	Pécs	2 600 000 Ft
Békés Megyei Önkormányzat Múzeumok Igazgatósága	Békéscsaba	1 000 000 Ft
Budapesti Történeti Múzeum	Budapest	2 400 000 Ft
Csongrád Megyei Múzeumok Igazgatósága	Szeged	5 600 000 Ft
Fejér Megyei Múzeumok Igazgatósága	Székesfehérvár	3 600 000 Ft
Győr Moson Sopron Megyei Múzeumok Igazgatósága	Győr	3 200 000 Ft
Hadtörténeti Intézet és Múzeum	Budapest	2 500 000 Ft
Hajdú-Bihar Megyei Múzeumok Igazgatósága, Déri Múzeum	Debrecen	4 000 000 Ft
Herman Ottó Múzeum Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Múzeumi Igazgatóság	Miskolc	4 000 000 Ft
Heves Megyei Múzeumi Szervezet	Eger	3 200 000 Ft
Iparművészeti Múzeum	Budapest	3 200 000 Ft
Jász Nagykun Szolnok Megyei Múzeumok Igazgatósága	Szolnok	4 000 000 Ft
Magyar Fotográfiai Múzeum (Alapítvány)	Kecskemét	1 600 000 Ft
Magyar Mezőgazdasági Múzeum	Budapest	2 400 000 Ft
Magyar Nemzeti Galéria	Budapest	4 800 000 Ft
Magyar Nemzeti Múzeum	Budapest	5 600 000 Ft
Magyar Természettudomány Múzeum	Budapest	7 200 000 Ft
Néprajzi Múzeum	Budapest	3 600 000 Ft
Országos Műemlékvédelmi Hivatal Magyar Építészeti Múzeum	Budapest	1 600 000 Ft

<i>Intézménynév</i>	<i>Város</i>	<i>Megítélt összeg</i>
Országos Műszaki Múzeum	Budapest	2 400 000 Ft
Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága	Szentendre	1 600 000 Ft
Petőfi Irodalmi Múzeum és Kortárs Irodalmi Központ	Budapest	1 600 000 Ft
Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága	Kaposvár	2 400 000 Ft
Szabadtéri Néprajzi Múzeum	Szentendre	1 600 000 Ft
Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Önkormányzat Múzeumok Igazgatósága	Nyíregyháza	3 600 000 Ft
Szépművészeti Múzeum	Budapest	4 800 000 Ft
Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága	Szombathely	1 600 000 Ft
Veszprém Megyei Múzeumi Igazgatóság	Veszprém	2 200 000 Ft
Wosinszky Mór Megyei Múzeum	Szekszárd	2 000 000 Ft
Zala Megyei Múzeumok Igazgatósága	Zalaegerszeg	2 000 000 Ft
Ady Endre Könyvtár, Közösségi Ház és Innovációs Központ	Hatvan	800 000 Ft
Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár	Bátonyterenye	700 000 Ft
Ady Endre Művelődési Központ és Könyvtár	Polgár	500 000 Ft
Békés Megye Képviselőtestülete Megyei Művelődési Központja és Kézműves Szakiskolája	Békéscsaba	4 000 000 Ft
Kastélykerti Művelődési Ház és Könyvtár	Bátonyterenye	500 000 Ft
Kovács Máté Művelődési Központ és Könyvtár	Hajdúszoboszló	500 000 Ft
Móricz Pál Városi Művelődési Központ és Könyvtár	Hajdúnánás	900 000 Ft
Művelődési Központ és Könyvtár	Oroszlány	400 000 Ft
Óbudai Művelődési Központ	Budapest	500 000 Ft
Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár	Csepreg	400 000 Ft
Petőfi Sándor Művelődési Központ, Könyvtár és Művészeti Iskola	Szikszó	600 000 Ft
Polgármesteri Hivatal	Szécsény	300 000 Ft
Sásd Város Önkormányzata	Sásd	600 000 Ft
Teleki László Városi Könyvtár és Művelődési Központ	Pásztó	600 000 Ft
Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény (Jánoshalma)	Jánoshalma	400 000 Ft
Városi Könyvtár és Információs Központ (Csongrád)	Csongrád	2 000 000 Ft
Városi Könyvtár és Információs Központ (Jászberény)	Jászberény	800 000 Ft
Városi Könyvtár és Múzeum (Ajka)	Ajka	800 000 Ft
Városi Könyvtár és Múzeum (Tapolca)	Tapolca	1 200 000 Ft
Városi Kulturális Központ, Könyvtár (Szerencs)	Szerencs	800 000 Ft
Városi Polgármesteri Hivatal (Jászapáti)	Jászapáti	700 000 Ft
Vízügyi Múzeum, Levéltár és Könyvgyűjtemény	Budapest	1 900 000 Ft
		<u>500 000 000 Ft</u>

Megjelenik: általában 30 nap alatt. A szervezeteknek és a központi testületi tagoknak küldjük: a megjelenés után három napon belül.

Egyesületi élet

Az MKE Képzési Bizottsága megtartotta alakuló ülését 1999. július 13-án. Az ülést Dr. Bényei Miklós, a bizottság elnöke vezette, résztvettek: Koreny Ágnes (MKE elnökség); Balogh Ferencné, Kucska Zsuzsa (MKE tanácsa); Bakos Éva (IKSz); Dr. Csapó Edit (KMK); Dr. Sebestyén György (ELTE); Dr. Pálvölgyi Mihály (BDTF) A bizottság létrehozásának céljai: szervezeti keretet adni a könyvtárosképzés ügyének, a bizottság az MKE elnöksége mellett, ill. annak dolgozik, szervezeti megoldást kezdeményezni a NKÖM-mal való rendszeres, képzési ügyekkel kapcsolatos párbeszédre, részvétel szakmai ajánlások kidolgozásában, érdekek képviselése.

Elnökségi hírek

Elnökségi ülés, 1999. június 30. – A napirenden a vándorgyűlés szervezési kérdései, a szervezetek szakmai programja – pályázatok elbírálása, kitüntetési javaslatok szerepeltek.

Elnökségi ülés, 1999. augusztus 4. – A vándorgyűlés végleges lebonyolításának menetrendje, a közelgő frankfurti könyvvásár magyar könyvtári részvételének kérdései, az ideai munkaterv kapcsolódó feladatai voltak a napirend témái.

Az IFLA ideai közgyűlésén az MKE-t az elnökség egyhangú szavazata alapján Dr. Mader Béla képviseli, aki a részvételhez napidíjat kap az MKE-től.

Mi történt a szervezetekben?

Elektronikus Könyvtár Szekció – A szekció 1999. júniusában megkezdte egy online tájékoztató szolgálat szervezését az Interneten, melynek lényege, hogy az Internet-könyvtárosnak bárki feltehet kérdéseket a világ bármely pontjáról és a válasz néhány órán vagy legrosszabb esetben egy-két napon belül megérkezik az illető elektronikus postafiókjába, az Internet-könyvtáros elérési címe: <http://www.mek.iif.hu/MIT-HOL>.

Gyermekkönyvtáros Szekció – Honlapot nyitottak az Interneten: <http://www.extra.hu/mkegysz> vagy <http://www.mkegysz.hungary.hu>. A honlapon található információk: bemutatkozunk, irattár, programok, híreink, pályázatok, sajtófigyelő, könyvismertető.

Műszaki Könyvtáros Szekció – 1999. őszén négy alkalommal kerül megrendezésre az „**ŐSZI KÖNYVTÁRI AKADÉMIA** Beszélgetés könyvtári immanenciákról, határterületekről.” A tervezett előadások címei: Nemzeti Informatikai Stratégia, Tudomány határok nélkül, Információkereső rendszerek korunkban, Az információ szervezése nem-könyvtári környezetben.

Tolna Megyei Szervezet – Jankovics Marcell május 25-én Szekszárdon a gyermekkönyvtárban beszélt „Az ember tragédiája” rajzfilmes változatának műhelytitkairól. Június 11-én tapasztalatcsere-látogatást tettek a szervezet tagjai a veszprémi Eötvös Károly Megyei Könyvtárban, ahol Halász Béla igazgató vezetésével tekintették meg a legkorszerűbb technikával felszerelt épületet és a könyvtár működését.

Kitüntetések

Az MKE szervezetektől kapott szavazatok alapján az idei MKE emlékérmét a XXXI. Vándorgyűlés keretében, Pápán a következő kollégák kapták munkájuk elismeréseként: Dr. Bényei Miklós, Biczák Péter, Mándli Gyula, Varga-Sabján Gyula, Teveli Judit.

Az előkészítő bizottság javaslatai nyomán, az MKE szervezetei az idei Fitz József-díjat a következő könyveknek szavazták meg: A gyermekkönyvek titkos kertje / Komáromi Gabriella Pannonica Kiadó, 1998. – A Műkincshatározó sorozatból Az óra / G. di Vergano Officina Nova, 1998. – Magyar szókincstár / Főszerk. Kiss Gábor Tinta Könyvkiadó, 1998. – Petőfi Sándor élete és kora / Írta és összeállította Kerényi Ferenc Unikornis, 1998. – Miről mesél a múlt? Történelem és társadalomismeret 10–12 éveseknek / Horváth Péter Nemzeti Tankönyvkiadó, 1998.

Pénzügyek

A szakmai programok támogatására kiírt pályázatról minden pályázó szervezet értesítést kapott a megnyert felhasználható összegre vonatkozóan.

Pályázatok

Az oktatásban érdekelt szakmai civil és kisebbségi társadalmi szervezetek számára meghirdetett pályázata alapján az MKE-t 350.000 Ft-tal támogatja az Oktatási Minisztérium. Az MKE a „Nemzeti hagyományaink és a korszerű szolgáltató könyvtár” című esemény megvalósításához 150.000 Ft támogatást nyert a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumától az 1999. évre.

Lezajlott központi rendezvény

Vándorgyűlés – 1999. augusztus 5–7. zajlott le az MKE 31. vándorgyűlése „A könyv alkotója, kiadója, terjesztője – és a könyvtár. (Hagyomány és modernség)”, Pápán. A vándorgyűlés plenáris ülésének meghívott vendégei között jelen voltak az illetékes minisztériumok, a megye és a város tisztségviselői, a külföldi és hazai társegyesületek és a hazai sajtó képviselői. A sikeres plenáris ülésen elhangzó előadásokat a kisebb léptékű szekció rendezvények követték, ahol ki-ki megtalálta a számára fontos témát. A valóban forró hangulatú napokra szívesen emlékezünk vissza és elmondhatjuk, hogy érdemes volt újból több mint hatszáz

résztevőnek összegyűlni, az érdekes szakmai kérdéseket tárgyaló előadásokat meghallgatni, a gondolatokat kicserélni. Köszönetet mondunk a szervezőknek, akik a kisváros adottságait kitágítva, ideális körülményeket teremtettek a rendezvényekhez.

Nemzetközi rendezvények, kapcsolatok

Új elnöke van az osztrák könyvtárosok egyesületének. Dr. Sigríd Reinitzer-t választották meg a VÖB élére.

A HBI (Hochschule für Bibliotheks- und Informationswesen) Akademia Stuttgart jelentkezőket vár 1999. október 4–6. közötti továbbképzésre. További információk: <http://akademie.hbi-stuttgart.de>.

BOBCATSSS – A Royal School of Library and Information Science, Denmark és a Jagello Egyetem, Krakko a 8. BOBCATSSS szimpóziumot 2000. január 24–26. között tartja meg Krakkóban. A rendezvény főcíme: ACCESS 2000: Intellectual property vs. the right to knowledge? Az MKE titkárságon megtalálható a vonatkozó „call for papers” és információt helyeztek el a <http://www.bobcatsss.com> oldalon. Minden érdeklődőt szívesen látnak a szervezők akár előadói, akár résztvevői minőségben a szimpóziumon.

A CRIS2000 (Current Research Information Systems) konferencia 2000. május 25–27. között lesz Helsinkiben. További információk találhatóak a <http://www.cordis.lu/cris2000/> és <http://www.hut.fi/Misc/CRIS2000/> honlapokon.

Lezajlott rendezvények

Véget ért a Tudomány Világkonferenciája című rendezvénysorozat része, „A közgyűjtemények és a tudomány. Konferencia.” (1999. július 1–2.) A plenáris ülés a Magyar Nemzeti Múzeumban volt, címe: „A közgyűjtemények gyűjteményfejlesztésének tudományos szempontjai”. Szekcióelőadás volt Magyar Nemzeti Múzeumban: „A műtárgy mint történeti forrás” címmel, a Szépművészeti Múzeumban: „A szakkatalógus írás kérdései” címmel, a Magyar Természettudományi Múzeumban: „A természettudományi és műszaki gyűjtemények jelentősége a tudományos életben” címmel és az Országos Széchényi Könyvtárban: „A könyvtár mint a tudomány tárgya és eszköze” címmel.

Az ELTE Egyetemi Könyvtár 1999. július 2-án Pray György történész, könyvtárigazgató emlékére emléktábla avatónnepséget rendezett, melyet nyílt nappal kötöttek egybe. A könyvtár könyvritkaságokat állított ki és bemutatták az új informatikai szolgáltatásokat.

1999. július 12–16. között, Nyíregyháza adott otthont az „Itthon Európában. Nyári Egyetem az európai integrációról” c. rendezvénynek.

Előzetes rendezvénynaptár:

Magyarországon:

- A Csongrád Megyei Könyvtárosok Egyesülése, a Helyismereti Könyvtárosok Szervezete és a szegedi Somogyi-könyvtár 1999. szeptember 30-án és október 1-jén „Helyismereti tevékenység a Duna-Körös-Maros-Tisza régióban” címmel konferenciát szervez Szegeden.

- Az MKE és az Informatikai Szövetség ebben az évben ismét összefogásra szólítja fel a könyvtárakat az országos könyvtári napok megrendezésére. Az 1995-ben indított „Összefogás a könyvtárakért” akció sikere alapot adott a hagyományteremtésnek és annak az elképzelésnek, hogy kétévenként októberben két-három hét legyen a könyvtáraké, a könyvtárosoké. A nyitó ünnepség idén 1999. október 4-én Veszprémben lesz.
- 1999. október 15–16. „Honismeret az iskolában. Helytörténeti tankönyvek, olvasókönyvek az oktatásban és a könyvtárakban. Országos konferencia 1999.” címmel, az Országos Könyvtári Napok keretében az alábbi együttműködő partnerek szerveznek konferenciát Kiskunfélegyházán: MKE Bács-Kiskun Megyei Szervezete, a kiskunfélegyházi Petőfi Sándor Városi Könyvtár, a Honismereti Szövetség, a Bács-Kiskun Megyei Honismereti Egyesület, az MKE Helyismereti Könyvtárosok Szervezete, az Országos Pedagógiai Könyvtár és Múzeum.

Külföldön:

- 1999. augusztus 19–28. 65. IFLA-közgyűlés „Libraries as gateways to an enlightened world”, Bangkok, Thaiföld
- 1999. szeptember 23–24. „Education in information science and cultural studies at the turn of the millennium”, Harkov, Ukrajna

Helyesbítés: Hírlevelünk 89. számában a Mi történt a szervezetekben? Helyismereti Könyvtárosok Szervezete bekezdésben megjelent szöveg helyesen: „1999. május 6–9. Szakmai tanulmányút Szlovéniába. Szlovéniai kollégánk meghívására pár napos tanulmányutat szervezünk Szlovéniába, ahol az ország könyvtárainak megismerését tűztük ki célul. A szervezés közösen az MKE Bács-Kiskun és a Csongrád Megyei Szervezetekkel történik.”

Allásügyek

Állást keres: Pécs, Kiskunhalas, Szeged és környékén elhelyezkedne főiskolai diplomával, 6 éves könyvtári gyakorlattal rendelkező kolléganő. Alapfoku angol nyelvtudással, számítógépes ismeretekkel olvasószolgálati, feldolgozó, gyermekkönyvtárosi munkakörben, közművelődési vagy felsőoktatási könyvtárban. Sulter Ildikó Tünde, telefon: (42) 411-803. – ELTE tanárképző szakon végzett könyvtárosnő, passzív angol tudással feldolgozó, olvasószolgálati munkakörben elhelyezkedne. Telefon: 355-0378, Tisza Piroska. – Schafferné Kovács Hajnalka könyvtártechnikus végzettséggel szövegszerkesztői, könyvtári programkezelői ismeretekkel tájékoztató, olvasószolgálati munkakört keres, telefonja: 06 (29) 342-275. – Az OMIKK középfokú könyvtáros tanfolyamán végzett, passzív angol, olasz nyelvtudással rendelkező, számítástechnikai jártassága WIN95, ALEPH nyolc vagy hat órás munkakört keres megbeszélés szerint, telefonja: 277-0511. – Könyvtár felszámolás miatt Nagy Katalin felsőfokú könyvtáros végzettséggel, angol, francia nyelvvizsgával tájékoztató, olvasószolgálati munkát keres, pénzügyi szakkönyvtári, gyakorlattal, számítógépes ismeretekkel. Telefonja: 311-1393. – Könyvtári-informatikai munkaterületen egyetemi könyvtáros végzettséggel, angol, német nyelvtudással, „Állás” jelígre kér ajánlatot könyvtárosnő. – Felsőfokú könyvtári informatikus végzettséggel, alapfokú angol

nyelvismerettel, TINLIB gyakorlattal állást keres Molnár Andrea, telefonja: 333-1823.

Állást kínál: Az OMIKK titkárnőt (adminisztrátort) keres a könyvtár igazgatói titkárságára határozott időre. Számítógép-használati jártasság és angol nyelvtudás szükséges. Jelentkezés életrajzzal Szántó Péter igazgatónál (1088 Bp. Múzeum u. 17.), telefonja: 338-4387, fax: 318-0109, e-mail: dirlibr@omk.omikk.hu) – Pénzügyi és Számviteli Főiskola Központi Könyvtára keres feldolgozó munkakörbe fiatal könyvtárost. Jelentkezni lehet szeptember 13-tól az alábbi telefonszámon: 221-3795 Svendorné Kalmár Katalinnál. – A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára unix rendszergazdát keres. Az állás 1999. szeptember 1-től tölthető be. További információk: Alföldi Istvánné főosztályvezető, alföldi@lib.bke.hu, telefon: 217-9233. – A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Központi Könyvtára olvasószolgálati munkakörbe (két műszak, fizetés KJT szerint) frissen érettségizett vagy főiskolán diplomázott kollégákat keres. Az állások (szerződéssel) betölthetők szeptember 1-től. Jelentkezni lehet: Katona Júlia osztályvezetőnél, telefon: 217-6827, email: katona@lib.bke.hu. – A Gödöllői Juhász Gyula Városi Könyvtár fiatal, dinamikus könyvtáros vagy könyvtáros-informatikus munkatársat keres. Jelentkezni Gloserné Szabó Györgyi igazgatónál lehet, telefon: (28) 410-570. – A MATÁV, Magyarország vezető távközlési szolgáltatójának állásajánlata. A Matáv Rt. Dokumentációs Igazgatósága pályázatot hirdet INFORMÁCIÓKUTATÓ munkakörre, budapesti munkahellyel. A munkatárs feladata: információkutatás publikált információforrásokból és adatbázisokból, versenyhelyzet-figyelés. Szűrt és szerkesztett szakmai és céginformációs csomagok, témadokumentációk összeállítása a MATÁV üzleti információs igényeinek megfelelően. A munkakör betöltésének feltétele: (elsősorban) Közgazdaságtudományi egyetemi végzettség, információkutatásban, adatbázisok építésében való gyakorlat, felsőfokú angol nyelv-tudás, magas szintű informatikai ismeretek, asszociációs készség, igényesség, pontosság. Amennyiben hirdetésünk felkeltette érdeklődését, szakmai önéletrajzát 1999. augusztus 25-ig Lázár Lilla részére az alábbi címre várjuk: MATÁV Rt. Soproni Emberi Erőforrás Szolgáltató Központ 1525 Budapest, Pf. 28. További információ: Horváth Zoltánnénál, telefonja: 457-4041.

*

Szerkeszti: Jáki Éva

Cím: MKE titkárság, 1054 Budapest, Hoid u. 6. Tel./fax: 311-8634

E-posta: MKE@VISIO.C3.HU vagy H11200MKE@ELLA.HU

Melléklet 1.

Tisztelt Hölgyem/Uram!

Örömmel értesítjük, hogy hosszas előkészítés után rövidesen megalapítjuk a Magyar Elektronikus Könyvtár Egyesületet.

A MEK több mint 5 éves működése során egyre szélesebb körben vált ismertté Magyarországon is az Internet, az elektronikus dokumentumok publikálása, használata. Számos pályázat keretében ösztönzik szellemi örökségünk digitalizálását. Állami kezdeményezések születtek e folyamatok koordinálására, átfogó projektek indítására.

A MEK azonban az elmúlt évek során nem veszített jelentőségéből, tevékenységének értelméből. Sőt, egyre inkább szükségessé vált szervezettebb keretek közötti továbbfejlesztése, kiterjesztése, szélesebb intézményi kör bevonása.

A fenti cél érdekében határoztuk el egy egyesület létrehozását. Célkitűzéseinket a mellékelt felhívásban fogalmaztuk meg.

Úgy véljük, hogy az önök intézménye/egyesülete is érdekelt ebben a munkában, s így föltétlenül számítunk arra, hogy részt fognak venni az egyesület tevékenységében.

Sikerült támogatóként megnyernünk már – többek között – a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériumának Könyvtári Osztályát, az Országos Széchényi Könyvtárat, a HUNGARNET Egyesületet és a Magyar Internet Társaságot.

Az egyesület alakuló ülését szeptember első felére tervezzük.

Kérjük, amennyiben egyetért céljainkkal, elképzeléseinkkel és csatlakozni szeretne az egyesülethez, ezt részünkre mielőbb egy szándéknyilatkozatban jelezze.

Az egyesület megalakulásának idejéről, helyéről a későbbiekben pontos értesítést küldünk a jelentkezőknek.

Üdvözlettel:

Drótos László

Dr. Kokas Károly

Moldován István

Internet, 1999. július 10.

Melléklet 2.

FELHÍVÁS

A MAGYAR ELEKTRONIKUS KÖNYVTÁR EGYESÜLETHEZ VALÓ CSATLAKOZÁSRA

Ha érdekli a jövő könyvtára és a könyvtárak jövője; ha fontosnak tartja, hogy a magyar szépirodalmi és tudományos művek eljuthassanak a világ minden részére; ha szeretné, hogy minél több oktatási, tudományos és kulturális dokumentum legyen magyar nyelven az Interneten, akkor lépjen be a Magyar Elektronikus Könyvtár Egyesület tagjai közé!

Az egyesület célja, hogy saját tevékenysége és tagjainak közreműködése révén elősegítse a magyar kultúra és tudomány területén keletkező – alapvetően szöveges – elektronikus dokumentumok megőrzését s az Interneten való nyilvános és ingyenes terjesztését a Magyar Elektronikus Könyvtár nevű szolgáltatás keretében.

Céljai eléréséhez az egyesület fontosnak tartja az elektronikus publikálás ösztönzését; a hasonló kezdeményezésekkel összhangban és megfelelő munkamegosztásban ismeretterjesztő-, oktató-, szervező- és gyűjtőmunkát végez; pályázatok útján bekapcsolódik a nemzeti kultúrkinés megőrzése érdekében folyó munkába, s bátorítja és támogatja tagjainak ilyen irányú tevékenységét is. Tartós szövetséget, jó partneri viszonyt kíván kialakítani mindazokkal, akik értéket teremtenek a magyar kultúrában és tudományban, illetve akik ezen értékek megőrzésén munkálkodnak. Ennek megfelelően együttműködésre törekszik a hazai könyvtárakkal, a felsőoktatási intézményekkel, a kutatóintézetekkel, a kiadókkal, a nonprofit kulturális szervezetekkel, az írókkal és fordítókkal, valamint minden segítőkész magánszeméllyel Magyarországon és határainkon túl.

A fenti célok megvalósítását nemcsak anyagilag, a tagdíjon keresztül lehet segíteni, hanem „természetben” is: a könyvtárak, a tudományos, oktatási és kulturális intézmények kijelölhetnek egy-egy munkatársat, aki gyűjti a helyben keletkező elektronikus publikációkat vagy digitalizál bizonyos dokumentumokat; a szerzők és kiadók felajánlhatják egyes műveiket, illetve kiadványaikat; a számítástechnikai cégek pedig hardver eszközökkel és szoftverekkel támogathatják az elektronikus könyvtárban folyó munkát.

A MEK évek óta az egyik legnépszerűbb és leglátogatottabb magyar tartalomszolgáltatás az Interneten. Mindenki, aki részt vesz vagy támogatásával segít a továbbfejlesztésében, egy szép és nemes cél megvalósításához adja a nevét: az információs társadalom első magyar könyvtárának felépítéséhez.

Drótos László

Kokas Károly

Moldován István

Internet, 1999 nyarán

